

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/<i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i>, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zgrad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одјеци теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogičević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типични приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégiáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеле и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> , Volume III (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасто адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасто адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају аналитичким појмовима стилистике, версификације и генологије, уз чију помоћ ће моћи да сагледају структурну сложеност књижевног дела и разноврсност његових појавних облика.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти су у стању да формирају опште представе о појму књижевности и научним дисциплинама које се књижевношћу баве, а усвајањем основних појмова из стилистике и версификације бивају оспособљени за књижевнотеоријску интерпретацију текста. Такође, студенти су у стању да примене усвојене опште појмове из домена структуре књижевног дела и теорије књижевних родова и врста, односно бивају оспособљени за тумачење и класификацију књижевних текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Шта је књижевност. Књижевност и проучавање књижевности. Наука о књижевности и њене дисциплине. Подручја теорије књижевности. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Стилистика као дисциплина науке о језику и науке о књижевности. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Лингвостилистика. Појам стила и његове врсте. Стилистичка критика. Појам стиха. Системи версификације: квантитавни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Однос ритма и метра. Ритам и значење. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. Књижевно дело као слојевита структура. Књижевни и некњижевни текст. Текстолошке предрадне. Песничка слика. Тема, грађа, идеја. Мотив и проблем мотивације. Композиција књижевног дела. Књижевни лик и јунак. Карактери и проблем карактеризације. Индивидуализација и типизација. Ситуација, фабула и сиже. Време и простор у књижевном делу, проблем хронотопа. Класификација књижевности. Три књижевна рода. Једноставни облици. Опште особине лирике. Лирска песма, лирски субјекат. Лирске врсте. Опште особине епике. Епско дело у стиху и епска техника. Епско-лирске (прелазне) врсте. Епска песма, еп, епопеја. Подврсте епова. Епско дело у прози и приповедна (наративна) техника. Приповедач (наратор) и тачка гледишта. Новела и приповетка. Роман и његове подврсте. Опште особине драматике. Композиција драмске радње. Трагедија и појам трагичког. Комедија и појам комичког. Драма у ужем смислу. Књижевно-научне (мешовите) врсте. Књижевне вредности. <i>Практична настава. Вежбе:</i> Рад на књижевним текстовима и практично овладавање појмовима из области стилистике и версификације. Рад на тексту и практично овладавање општим појмовима књижевне структуре и генолошким појмовима; увежбавање књижевнотеоријске интерпретације текста.
Литература Основна: Рене Велек, Остин Ворен: Теорија књижевности, Београд 1974. ("Књижевност и проучавање књижевности", "Еуфонија, ритам, метар", "Стил и стилистика", "Слика, метафора, симбол, мит", "Облик постојања књижевноуметничког дела", "Природа и облици приповедне књижевности", "Књижевни жанрови", "Вредновање"); Драгиша Жаивковић: Теорија књижевности, Београд 1992; Миливој Солар: Теорија књижевности, Загреб 1974; Зденко Шкроб, Анте Стамаћ: Увод у књижевност, Загреб 1983. ("Стил и стилистика", "Микроструктуре стила и књижевне форме", "Стих", "Умјетничка проза", "Лирска пјесма", "Епско пјесништво", "Драма, драматургија, казалиште"); Зденко Лешић, Теорија књижевности, Београд 2008. Изборна (студент према властитом избору треба да прочита најмање једну од наведених књига): Роман Јакобсон: Лингвистика и поетика, Београд 1966; Новица Петковић: Језик у књижевном делу, Београд 1975; Пјер Гиро: Стилистика, Сарајево 1964; Крунослав Прањић: Језик и књижевно дјело, Загреб 1968, 1986; Ново Вуковић: Путеви стилистичке идеје, Подгорица - Никшић 2000; Светозар Петровић: Облик и смисао, Нови Сад 1986; Хуго Фридрих: Структура модерне лирике, Нови Сад 2003; Јелезар Мелетински: Историјска поетика новеле, Нови Сад 1997; Миливој Солар (пр.): Модерна теорија романа, Београд 1979; Михаил Бахтин: О роману, Београд 1989; Мике Бал: Наратологија, Београд 2000; Мирјана Миочиновић

(пр.): Модерна теорија драме, Београд 1981.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази приладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> .

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм : ОАС ЈКК, Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Назив предмета: Грчка и римска лирика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Упознавање студената са грчком и римском лириком античког периода и овладавање знањима о делима наведених песника. Препознавање грчко-римских песничких веза, и интертекстуалних веза између античког и модерног лирског песништва.
Исход предмета Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују уметничку сродност хеленске и римске лирике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појава лирског песништва из епског, и његов значај за развој модерне европске лирике. Елегија (Калин, Тиртеј, Солон, Мимнермо, Теогнид); јампска лирика (Архилох, Семонид, Хипонакт); еолска лирика (Сапфа, Алкеј, Анакреонт); мелика; хорска лирика (Алкман, Стесихор, Ибик, Симонид, Бакхилид, Пиндар). Утицај хорске лирике на развој трагедије. Хеленски утицаји на римску лирику: Лукреције, Катул, Хорације; проблем аутореференцијаности, Вергилијеве Еклоге и Буколике; Проперције, Тибул, Овидије. <i>Практична настава:</i> Вежбе, упоредно читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.
Литература М. Н. Ђурић: Антологија старе хеленске лирике, Сарајево, 1962. Т. Смердел: Орфеј и Пан, Загреб, 1964. В. Ђурић: Римска лирика, Београд, 1961. М. Будимир, М. Флашар: Преглед римске књижевности, Београд, 1963. М. Н. Ђурић: Историја хеленске књижевности, Београд, 1951. Н. Страјнић: Стари грчки лиричари, Нови Сад, 1999. Н. Страјнић: Огледи из класичне књижевности, Сремски Карловци, 2004.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Средњовековна књижевност (за студенте Српског језика)
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о основама поетике средњовековне књижевности. Развијање способности препознавања главних књижевних жанрова. Стицање знања о најзначајнијим писцима и делима се
Исход предмета Студент уме да уочи основна обележја поетике средњовековне књижевности и способан је да изведе закључак о основним одликама српске средњовековне књижевности у односу на византијски културни контекст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Познавање поетике, жанрова и најзначајнијих писаца и дела српске средњовековне књижевности. Смештање српске средњовековне књижевности у византијски културни и књижевни контекст. Опште одлике средњовековне књижевности. Основи поетике средњовековне књижевности: Жанрови и њихов међусобни однос: прозни, поетски и прелазни жанрови. Однос према ауторству. Општа места. Стилска средства. Византијска књижевност као извор српских књижевних традиција: Српска књижевност као део византијског комонвелта. Slavia Orthodoxa. Почетак словенске писмености. Живот и рад Ћирила и Методија. Преводилачки и оригинални рад Солунске браће. Панонске легенде. Српске штампарије XV и XVI века. Средњовековни романи. Везе средњовековне и народне књижевности. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима: Свети Сава, <i>Житије светог Симеона</i> , <i>Служба светом Симеону</i> ; Стефан Првовенчани, <i>Хиландарска повеља</i> , <i>Житије светог Симеона</i> ; Доментијан, <i>Житије светог Саве</i> ; Теодосије, <i>Житије светог Саве</i> ; Данилов зборник; Григорије Цамблак, <i>Житије Стефана Дечанског</i> ; Константин Филозоф, <i>Житије деспота Стефана Лазаревића</i> ; Пајсије, <i>Житије цара Уроша</i> ; Деспот Стефан Лазаревић, <i>Слово љубве</i> ; Списи о кнезу Лазару и Косовском боју.
Литература 1. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i>, 1980. 2. Т. Јовановић, <i>Хрестоматија средњовековне књижевности</i>, I, II, Београд 2012. 3. Н. Љубинковић, <i>Од Косовске битке до косовске легенде</i>, Нови Сад 2018. 4. Р. Маринковић, <i>Писах и потписах. Аутобиографске изјаве средњег века</i>, Београд 1996. 5. Ђ. Sp. Radojičić, <i>Antologija stare srpske književnosti (XI-XVIII veka)</i>, Beograd 1960. 6. <i>Стара српска књижевност у 24 књиге</i>, Београд 1986-2005. 7. Ј. Ређеп, <i>Старе српске биографије</i>, Нови Сад 2008. 8. Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i>, 1990. 9. Ђ. Трифуновић, <i>Стара српска књижевност. Основе</i>, Београд 1994. 10. И. Шпадијер, <i>Светогорска баштина</i>, Београд 2014.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају аналитичким појмовима стилистике, версификације и генологије, уз чију помоћ ће моћи да сагледају структурну сложеност књижевног дела и разноврсност његових појавних облика.
Исход предмета По успешном завршетку овог курса, студенти су у стању да формирају опште представе о појму књижевности и научним дисциплинама које се књижевношћу баве, а усвајањем основних појмова из стилистике и версификације бивају оспособљени за књижевнотеоријску интерпретацију текста. Такође, студенти су у стању да примене усвојене опште појмове из домена структуре књижевног дела и теорије књижевних родова и врста, односно бивају оспособљени за тумачење и класификацију књижевних текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Шта је књижевност. Књижевност и проучавање књижевности. Наука о књижевности и њене дисциплине. Подручја теорије књижевности. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Стилистика као дисциплина науке о језику и науке о књижевности. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Лингвостилистика. Појам стилова и његове врсте. Стилистичка критика. Појам стиха. Системи версификације: квантитавни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Однос ритма и метра. Ритам и значење. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. Књижевно дело као слојевита структура. Књижевни и некњижевни текст. Текстолошке предрадне. Песничка слика. Тема, грађа, идеја. Мотив и проблем мотивације. Композиција књижевног дела. Књижевни лик и јунак. Карактери и проблем карактеризације. Индивидуализација и типизација. Ситуација, фабула и сиже. Време и простор у књижевном делу, проблем хронотопа. Класификација књижевности. Три књижевна рода. Једноставни облици. Опште особине лирике. Лирска песма, лирски субјекат. Лирске врсте. Опште особине епике. Епско дело у стиху и епска техника. Епско-лирске (прелазне) врсте. Епска песма, еп, епопеја. Подврсте епова. Епско дело у прози и приповедна (наративна) техника. Приповедач (наратор) и тачка гледишта. Новела и приповетка. Роман и његове подврсте. Опште особине драматике. Композиција драмске радње. Трагедија и појам трагичког. Комедија и појам комичког. Драма у ужем смислу. Књижевно-научне (мешовите) врсте. Књижевне вредности. <i>Практична настава. Вежбе:</i> Рад на књижевним текстовима и практично овладавање појмовима из области стилистике и версификације. Рад на тексту и практично овладавање општим појмовима књижевне структуре и генолошким појмовима; увежбавање књижевнотеоријске интерпретације текста.
Литература Основна: Рене Велек, Остин Ворен: Теорија књижевности, Београд 1974. ("Књижевност и проучавање књижевности", "Еуфонија, ритам, метар", "Стил и стилистика", "Слика, метафора, симбол, мит", "Облик постојања књижевноуметничког дела", "Природа и облици приповедне књижевности", "Књижевни жанрови", "Вредновање"); Драгиша Жаивковић: Теорија књижевности, Београд 1992; Миливој Солар: Теорија књижевности, Загреб 1974; Зденко Шкроб, Анте Стамаћ: Увод у књижевност, Загреб 1983. ("Стил и стилистика", "Микроструктуре стила и књижевне форме", "Стих", "Умјетничка проза", "Лирска пјесма", "Епско пјесништво", "Драма, драматургија, казалиште"); Зденко Лешић, Теорија књижевности, Београд 2008. Изборна (студент према властитом избору треба да прочита најмање једну од наведених књига): Роман Јакобсон: Лингвистика и поетика, Београд 1966; Новица Петковић: Језик у књижевном делу, Београд 1975; Пјер Гиро: Стилистика, Сарајево 1964; Крунослав Прањић: Језик и књижевно дјело, Загреб 1968, 1986; Ново Вуковић: Путеви стилистичке идеје, Подгорица - Никшић 2000; Светозар Петровић: Облик и смисао, Нови Сад 1986; Хуго Фридрих: Структура модерне лирике, Нови Сад 2003; Јелезар Мелетински: Историјска поетика новеле, Нови Сад 1997; Миливој Солар (пр.): Модерна теорија романа, Београд 1979; Михаил Бахтин: О роману, Београд 1989; Мике Бал: Наратологија, Београд 2000; Мирјана Миочиновић

(пр.): Модерна теорија драме, Београд 1981.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешине; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Класични извори дубровачке књижевности
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Овладавање знањима о поетици, писцима, жанровима и делима у епохама ренесансе и барока.
Исход предмета Познавање основних одлика ренесансне и барокне епохе; способност уочавања основних поетичких одлика ренесансне и барокне књижевности и најзначајнијих дела и стваралаца у историјском редоследу с компаративног становишта.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Књижевност хуманизма, ренесансе и барока у Дубровачкој Републици. Хуманизам и ренесанса. Илија Цријевић: <i>De Eridauro</i> и избор из поезије. Петраркизам. Шишко Менчетић: избор из поезије; Џоре Држић: избор из поезије, еклога Радмио и Љубмир. Хришћанска ренесанса. Мавро Ветрановић: избор из поезије, еклога по избору, Посветилиште Абрамово. Ренесансна комедија. Марин Држић: <i>Дундо Мароје</i> , <i>Новела од Станца</i> , <i>Скуп</i> , <i>Тирена</i> . Маскерате. Микша Пелегриновић: <i>Јеђупка</i> ; Андрија Чубрановић: <i>Јеђупка – песма Шестој госпођи</i> . Маниризам. Барок. Опште одлике, маниризам, „словинство“, барокни стил, родови и врсте. Џиво Гундулић: <i>Сузе сина разметнога</i> , <i>Осман</i> ; Игњат Ђурђевић: <i>Уздаси Мандалијене покорнице</i> .
Литература З. Бојовић: <i>Књижевност Дубровника. Ренесанса и барок</i> , Београд-Крагујевац, 2006; М. Ветрановић: <i>Поезија и драме</i> , Београд, 1994; М. Држић: <i>Дундо Мароје</i> , Београд, 1996. (или неко друго издање по избору); И. Гундулић: <i>Осман-Дубравка-Сузе сина разметнога</i> , Београд, 2001. (или неко друго издање по избору); П. Поповић: <i>Дубровачке студије</i> , Београд, 2000; Д. Павловић: <i>Старија југословенска књижевност</i> , Београд, 1971; М. Пантић: <i>Песништво ренесансе и барока</i> , Београд, 1968; <i>Поетика хуманизма и ренесансе</i> , прир. М. Пантић, Београд, 1963; З. Бојовић: <i>Дундо Мароје Марина Држића</i> , Београд, 1982; С. Проспер Новак: <i>Планета Држић и рукопис власти</i> , Загреб, 1984; З. Бојовић: <i>Осман Џива Гундулића</i> , Београд, 1986; З. Бојовић: <i>Дубровачки писци</i> , Београд, 2001; З. Бојовић: <i>Ренесанса и барок</i> , Београд, 2003; Ј. Буркхарт: <i>Култура ренесансе у Италији</i> , Београд, 1991; Марин Држић 1508-1958, Београд, 1958; Д. Павловић: <i>Дубровачка поезија</i> , Београд, 1956; М. Аполонио: <i>Повијест Комедије дел Арте</i> , Загреб, 1985; Ж. Базен: <i>Барок и рококо</i> , 1966.

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Назив предмета: Европска књижевност од средњег века до класицизма
Статус предмета: обавезни, III и IV семестар
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из предмета: Еп старог века, Античка драма и Класични извори дубровачке књижевности
Циљ предмета Упознавање студената са главним токовима европске књижевности од позног средњовековља до XVII столећа; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самосталну анализу, тумачење и вредновање књижевног текста.
Исход предмета Прочитана обавезна дела; умеће примењивања периодизацијског, жанровског и тематског начела њихове класификације; познавање релевантне секундарне литературе; оспособљеност за самосталну анализу и даљу наградњу стеченог знања у каснијим епохама светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предавања на којима се тумаче следећа дела: Данте : <i>Божанствена комедија</i> ; Ф. Петрарка: <i>Канцонијер</i> ; Ђ. Бокачо: <i>Декамерон</i> ; Ф. Рабле: <i>Гаргантúa и Пантагруел</i> ; В. Шекспир: <i>Хамлет</i> , <i>Бурá</i> , <i>Магбет</i> , <i>Краљ Лир</i> ; П. Корнеј: <i>Сид</i> ; Молијер: <i>Тартиф</i> , <i>Тврдица</i> ; <i>Дон Жуан</i> ; Ж. Расин: <i>Ифигенија</i> ; <i>Федра</i> .
Литература Данте Алигијери - <i>Дјела</i> , књ. II, <i>Божанствена комедија</i> , прир. Ф. Чале и М. Зорић, Загреб, 1976; Ђ. Бокачо: <i>Расправица у похвалу Дантеу</i> , Загреб, 1981; Ж. Ле Гоф: <i>Песничка победа: Божанствена комедија</i> , у: <i>Настанак чистилишта</i> , С. Карловци-Н. Сад, 1992, 307-330; Ж. Ле Гоф: <i>За један други средњи век</i> , Нови Сад, 1997; Е. Р. Курцијус: <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> (поглавља о Дантеу), Београд, 1996; Р. асунто: <i>Теорија о лепом у средњем веку</i> , Београд, 1975; Н. Стипчевић, <i>Италијанске и друге теме</i> (поглавље о Дантеу), Нови Сад, 1976; Н. Смаилагић, <i>Политичка визија Дантеа Алигијерија</i> , Сарајево, 1964; О. Мандельштам, <i>Разговор о Дантеу</i> , Београд, 1979; Д. де Ружмон, <i>Љубав и Запад</i> (поглавља о Дантеу и Петрарки), Београд, 2011; Т. С. Елиот, <i>Изабрани текстови</i> (поглавље о Дантеу), Београд, 1963; А. де Либера: <i>Мислити у средњем веку</i> , Београд, 2005; В. Бухвалд, А. Холвег, О. Принц: <i>Речник грчких и латинских писаца антике и средњег века</i> , Београд, 1984; Ј. Хојзинга: <i>Јесен средњег века</i> , Нови Сад, 1991; А. Гуревич, <i>Категорије средњовековне културе</i> , Нови Сад, 1994; Е. Ауербах: <i>Мимезис</i> (поглавља о Дантеу, Бокачу и Раблеу), Београд, 1978; Ф. Де Санктис, <i>Критички есеји</i> (поглавља о Дантеу и Петрарки), Београд, 1960; Ф. Петрарка – <i>Канцонијер</i> , прир. Франо Чале, Загреб-Дубровник, 1974; Ф. Чале: <i>Петрарка и петраркизам</i> , Загреб, 1971; <i>Талијанска лирика од постанка до Таса</i> , прир. Ф. Чале, Сплит, 1968; С. Мусић: <i>Франческо Петрарка: (1304-1374)</i> , Београд, 1968; Е. Секви: <i>Франческо Петрарка и његово дело</i> , Београд, 1968; Е. Гарен: <i>Италијански хуманизам</i> , Нови Сад, 1988; В. Лозовина: <i>Повијест талијанске књижевности</i> , Загреб, 1909; С. Д'Амико: <i>Повијест драмског театра</i> , Загреб, 1972; Ј. Мелетински: <i>Историјска поетика новеле</i> (поглавље о Декамерону), Нови Сад, 1997; <i>Ђовани Бокачо – Дјела</i> , књ. II, <i>Декамерон</i> , прир. Ф. Чале и М. Зорић, Загреб, 1981; С. Милинковић: <i>Декамерон-књига о љубави</i> , Београд, 2011; М. Шрепел: <i>Препород у Италији у XV и XVI столећу</i> , Загреб, 1899; Ф. Рабле: <i>Гаргантúa и Пантагруел</i> , Београд, 1950; М. Бахтин: <i>Стваралаштво Франсоа Раблеа и народна култура средњег века и ренесансе</i> , Београд, 1978; Ф. Рабле: <i>Пантагруеловско претсказање</i> , Београд, 1995; И. Константиновић: <i>Франсоа Рабле и његово дело (1494-1994)</i> , Нови Сад, 1994; Е. Финци: <i>Франсоа Рабле</i> , „Књижевност“, V, 7-8, 1950, 128-152; М. Лома: <i>Усмереност ка апсурду као извор смеха код Раблеа</i> , „Реч“, 4. дец. 1994; 76-81; Ж. Делимо: <i>Цивилизација ренесансе</i> , Нови Сад, 2007; Е. Гарен: <i>Култура ренесансе</i> , Београд, 1982; <i>Поетика хуманизма и ренесансе, I-II</i> , прир. М. Пантић, Београд, 1963; <i>Ренесансна теорија драме</i> , у књ. <i>Студије о драми</i> , прир. Ј. Христић, Београд, 1986; З. Лешић: <i>Теорија драме кроз столећа</i> , I, (поглавље о Шекспиру), Сарајево, 1977; В. Шекспир: <i>Целокупна дела</i> , (у преводу Ангјелиновића, Ђукића, Клајна, Недића, Пандуровића, Петровића, Ж. Симића, Б. Живојиновића и В. Живојиновића), Београд, 1963; В. Костић: <i>Шекспиров живот и свет</i> , Нови Сад, 2006; В. Костић: <i>Стваралаштво Виљема Шекспира, I-II</i> , Београд, 1994; В. Поповић: <i>Живот и дела Виљема Шекспира</i> , Београд, 1953; Р. Костић: <i>Књига о Хамлету</i> , Београд, 2011; В. Дукат: <i>Слике из повијести енглеске књижевности</i> , Загреб, 1904; Е. Бек: <i>Магбет на земљи</i> , Нови Сад, 1959; Џ. О'Брајен: <i>Мисли, Корделија умире на крају?</i> Нови Сад, 2004; З. Бечановић-Николић: <i>У трагању за Шекспиром</i> , Београд, 2013; Ј. Кот: <i>Шекспир наш савременик</i> , Београд, 2000; Ј. Кот: <i>И даље Шекспир</i> , Нови Сад, 1994; С. Гринблат: <i>Вил из Стратфорда, Како је Шекспир постао Шекспир</i> , Београд, 2006; Џ. Довер Вилсон: <i>Суштина о Шекспиру: биографски оглед</i> , Београд, 1959; М. Павловић: <i>Читање замишљеног, есеји из светске књижевности</i> (поглавља о Магбету и Хамлету), Нови Сад, 1990; А. С. Бредли: <i>Суштаство Шекспирове трагедије</i> , у

књизи: *Теорија трагедије*, прир. Зоран Стојановић, Београд, 1984. С. Витановић: *Француска књижевност барока и класицизма*, у: *Француска књижевност I, од средњег века до 1683*, Сарајево-Београд, 1976; Ж. Пуле: *Корнеј*, у: *Човек, време, књижевност*, Београд, 1974, 139-155; Ј. Попов: *Корнејев Сид-комад вишеструке транзиције*, у: *Пјер Корнеј*, „Сид“, Нови Сад, 2005, 5-61; Х. Мандић Пахл: *Казалиште 17. стољећа: од барокне неуједначености до класицистичке равнотеже*, у: *Повијест свјетске књижевности*, III, Загреб, 1977, 211-253; Д. Милачић: *Вечни Молијер*, Београд, 1973; Е. Ауербах: *Лицемер*, у: *Мимезис*, Београд, 1978, 352-388; Ж. Русе: *Мит о Дон Жуану*, С. Карловци-Н. Сад, 1998; Х. Клајн: *Зганарел као слуга двају господара и Дон Жуан као разобличитељ лицемерја*, „Савременик“, књ. 28, 1968; Р. Барт: *Расинов човек*, у: *Књижевност, митологија, семиологија*, Београд, 1979, 55-109; Ж. Пуле: *Белешке о Расиновом времену*, у: *Човек, време, књижевност*, Београд, 1974, 156-174; Х. Мандић Пахл: *Расин: дијалектика страсти и трагедија одбијања*, у: *Повијест свјетске књижевности*, III, Загреб, 1977, 233-243; Л. Голдман: *Скривени Бог, Студија трагичне визије у Паскаловим Мислима и Расиновом позоришту*, Београд 1980, 449-455. и *Трагедија са перипетијом и препознавањем: Федра*, 520-545.

Студијски програм/студијски програми: ЈКК; модул Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Књижевност и образовање у рано модерно доба
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен испит из предмета Античка трагедија
Циљ предмета Упознавање студената са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Упознавање са идејама мудре лудости и ученог незнања у водећим ренесансним текстовима.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних особина модерног романа; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на Венту. Тумачење Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости утемељеном у Првој посланици Коринћанима апостола Павла. Вијон као мудра луда. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. <i>Брод лудака</i> Себастијана Бранта. Анализа Треће књиге <i>Гаргантје и Пантагруела</i> у светлости Еразмовог дела и идеје мудре лудости. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Макијавелијев алеаторни материјализам између политичке мудрости и лудости. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. <i>Дон Жуан</i> као неуспех племићког модела образовања.
Литература <i>Примарна:</i> Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; <i>Коринћанима посланица прва св. апостола Павла, Нови завет</i>, прев. В. Караџић, Београд, 1991, 171-184; Вијон: <i>Велико завештање</i> (прев. К. Мићевић, С. Винавер или В. Рабадан); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999; Макијавели, <i>Владалац</i>, прев. Ј. Стојановић, Београд, 1989; Рабле: <i>Гаргантје и Пантагруел</i>, превод С. Винавера, Београд, 1989 (III књига); Сервантес: <i>Дон Кихот I и II</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); Молијер, <i>Дон Жуан</i>, прев. Младен Лесковац, Београд, 1960. <i>Секундарна:</i> Леон Алкен, <i>Еразмо међу нама</i>, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, <i>Мимесис</i>, Београд, 1978 (погл. XI о Раблеу, XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Сретен Марић, «Франсоа Вијон», Владимир Гвозден, «Школарац и луда Франсоа Вијон», <i>О Вијону и Хелдерлину</i>, Београд, 2009; <i>Огледи I</i>, (погл. «Монтењ»), Н. Сад, 1998; <i>Протејска свест критике</i>, (погл. «Трагична луда» о Дон Кихоту); ; Н. Милошевић, <i>Антрополошки есеји</i>, Београд, 1964 (погл. «Дон Кихот и нихилизам»). Љиљана Павловић-Самуровић, <i>Књига о Сервантесу</i>, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, Београд, 2012; Ж. Русе, <i>Мит о Дон Жуану</i>, Н. Сад, 1995.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Усмена књижевност
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљеви предмета - стицање нових, као и проширивање и продубљивање постојећих знања о терминологији и основним особинама усмене књижевности; - усвајање основних информација о појединачним поменима, записима, бележењима и редакторским поступцима (предвуковска бележења, Вуков сакупљачки рад, поствуковска бележења српске усмене књижевности); - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење лирске песме, лирско-епских и епских песама, најважнијих жанрова усмене прозе и једноставних облика усмене књижевности.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - опишу, упореде и разликују термине усмена књижевност, народна књижевност, фолклор; - идентификују, разликују и установе везу између општих одлика усмене књижевности; - наброје, сумирају и издвоје појединачне помене усмене књижевности (од прапостојбине до XV века), као и најзначајније записе и збирке од краја 15. века до поч. XIX века; - препознају и сумирају карактеристике Вукових збирки, као и разликују, упореде и процене технике бележења најзначајнијих Вукових савременика и настављача његовог рада; - наводе, класификују, поделе и разликују жанрове усмене књижевности према родовима и врстама - издвајају, интерпретирају и оцењују вредност одабраних примера лирске поезије; - препознају, разликују и класификују лирско-епске и епске песме према жанру, важнијим сижејним моделима, као и да и доводе у везу, спајају и организују основне елементе епских биографија најпознатијих епских јунака из различитих песама; - дефинишу, разликују и интерпретирају основне усменопоетске прозне врсте и једноставне облике усмене књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Термини <i>усмена књижевност, народна књижевност, фолклор</i> – сличности и разлике; Опште одлике усмене књижевности: усмено преношење и рецепција дела; колективност; синкретичност; традиционалност; варијантност; устаљеност композиционо-стилских поступака и средстава; устаљеност мотиви, тема и сижејних модела; формулативност; специфичност поетског језика и језичко-стилских средстава; зависност усменопоетског „текста“ од текстуре и контекста. Помени (до XII века; одн. до пропасти последњих српских средњовековних држава – XV век), први записи усмене књижевности на јужнословенском простору (од краја XV в. до поч. XIX века), Вуков сакупљачки рад и поствуковска бележења. Подела усмене књижевности: главни родови и врсте; Усмена лирска поезија; Лирско-епске песме; Српска усмена епика; Усмена проза; Једноставни облици усмене књижевности. <i>Практична настава:Вежбе</i> Рад на изабраним текстовима из збирки или антологија: Геземан, Г. (1925). <i>Ерлангенски рукопис</i> . Сремски Карловци. или Детелић, М., С. Самарџија и Л. Делић (прир.) <i>Ерлангенски рукопис</i> . http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/ Карановић З. (1996). <i>Антологија српске лирске усмене поезије</i> , Нови Сад: Светови. Карановић, З. (1998). <i>Антологија српске лирско-епске усмене поезије</i> . Нови Сад: Светови. Клеут, М. (2010). <i>Једноставни облици народне књижевности</i> , Нови Сад: Матица српска. Клеут, М. (2013). <i>Лирско-епске народне песме</i> . Нови Сад: Матица српска. Милутиновић Сарајлија, С. (1990, 2009). <i>Пјеванија црногорска и херцеговачка</i> . Никшић: Универзитетска

ријеч; Бачка Паланка: Логос.

Пантић, М. (2002). *Народне песме у записима XV–XVIII века*. Београд: Просвета.

Пешикан Љуштановић, Љ. (2012). *Лирске народне песме*. Нови Сад: Матица српска.

Пешикан Љуштановић, Љ. (2015). *Епске народне песме*. Нови Сад: Матица српска.

Самарџија, С. (2005). *Антологија епских народних песама*. Београд: Политика–Народна књига.

Стефановић Карацић, В. (1988). *Српске народне пјесме I–IV, Српски рјечник, Српске народне пословице, Српске народне приповјетке*. Београд: Просвета.

Литература

Браун, М. (2004). *Српскохрватска јуначка песма*. Нови Сад/Београд: Завод за уџбенике/Вукова задужбина/Матица српска.

Детелић, М., Л. Делић и Љ. Пешикан Љуштановић (2017). *Главит јунак и остала господа*. Београд: Завод за уџбенике.

Клеут, М. (2003, 2008). *Народна књижевност: фрагменти скрипти*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Клеут, М. (2006). *Реликвије из старине: огледи о српским епским народним песмама*. Нови Сад: Дневник.

Милошевић Ђорђевић, Н. (2000, 2006). *Од бајке до изреке: обликовање и облици српске усмене прозе*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Недић, Владан. (1981, 1990). *Вукови певачи*. Нови Сад: Матица српска, Београд: Рад.

Pror, V. (1982). *Morfologija bajke*, Beograd: Prosveta.

Самарџија, С. (2007). *Увод у усмену књижевност*. Београд: Народна књига/Алфа.

Самарџија, С. (2008). *Биографије епских јунака*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Самарџија, С. (2011). *Облици усмене прозе*, Београд: Службени гласник.

Сувајџић, Б. (2014). *Орао се вијаше*. Ниш/Београд: Филозофски факултет/Филолошки факултет.

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности, ОАС
Назив предмета: Нормативне поетике
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти овладају појмовима нормативних поетика и проуче њихов дијахронијски развој од Платона до просветитељства и предромантизма, као и да науче да их примењују у књижевној и интерпретативној пракси.
Исход предмета Усвајање појмова надахнућа, мимезиса, катарзе, генолошке проблематике, принципа хармоније и јединства, узвишеног, књижевне критике, сагледавање односа између различитих уметности. Уочавање разлика између античких нормативних и модерних поетика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава подразумева обраду кључних појмова нормативних поетика у следећим делима: Платон (Ијон, Држава); Аристотел (Поетика); Хорације (Посланица Пизонима); ПсеудоЛонгин (О узвишеном); Одломци из ренесансних поетика (Ђ. Фракасторо, Ј. Скалићеро, Л. Кастелветро, Ф. Петрић, Ђ. Бруно); Никола Боало (О песничкој уметности); Дени Дидро (О лепом, Редовница); Лесинг (Лаоокон или О границама сликарства и поезије). <i>Практична настава</i> Интерактивно тумачење филозофских и теоријских текстова.
Литература Повијест књижевних теорија (прир. М. Бекер), Загреб, 1979; Увод у књижевност (прир. З. Шкроб и А. Стамаћ), Загреб, 1986; Речник књижевних термина (прир. Д. Живковић), Београд, 1987; Поетика хуманизма и ренесансе (прир. М. Пантић), Београд, 1963; Д. Грлић, Естетика 1 и 2, Загреб, 1983; Теоријска мисао о књижевности (прир. П. Милосављевић), Нови Сад, 1991; Ж. Женет, Фигуре, Београд, 1985; Поетика: теорија и историја појма, прир. Г. Тешић, Београд, 2000; Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури (прир. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић, В. Гвозден), Нови Сад, 2011. Додатна литература је предвиђена силабусом.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuž, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и са концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима (представа, квизова, такмичења из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, као и у школама страних језика; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање; волонтерски је ангажован у студентским и грађанским акцијама који промовишу културу, науку и образовање (сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља мање захтевне лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду језичких, преводилачких, књижевних и драмских радионица и догађаја на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Европска књижевност просветитељства и предромантизма
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Студент треба да се упозна са најзначајнијим тековинама европске књижевности 18. века – појавом просветитељства, развојем романа као новог жанра, његовим усложњавањем и друштвеним условљеностима и импликацијама. Потом треба да се упозна са првим критикама просветитељства, појавом предромантизма и сентиментализма
Исход предмета Студент познаје главне поетичке и идејне токове књижевности 18. века у компаративном контексту. Оспособљен је самостално тумачење и вредновање текстова као и за њихово друштвеноисторијско позиционирање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој књижевности до 18. века, друштвене околности (појава буржоазије, изум штампе, епоха великих открића, колонизација, капитализам). Анализа романа <i>Робинсон Крусо</i> , Данијела Дефоа. Појава филозофија просвећености у Француској у 18. веку, урушавање апсолутне монархије, друштвена критика, најава Француске буржоаске револуције. Енциклопедизам и жеља за стварањем свеобихватног знања. Ж. Ж. Русо као један од најзначајнијих просветитељских филозофа и првих озбиљних критичара просветитељства. Анализа Русоове расправе "О пореклу и основама неједнакости међу људима" и дела <i>Исповести</i> . Природа, емоционалност, ирационалност као антиподи филозофији просвећености. Појава модерне субјективности у Дидроовом делу <i>Рамоов синовац</i> и књижевни живот Париза у другој половини 18. века. Појава предромантизма и сентиментализма. Роман у писмима као форма адекватна изразу емоција. Анализа романа <i>Опасне везе</i> Ш. де Лаклоа. Радикална слобода, материјализам и довршење просветитељства у делу <i>120 дана Содоме</i> Маркиза де Сада. "Sturm und Drang", предромантизам и критика русоизма у Гетеовом роману <i>Јади младог Вертера</i> . <i>Практична настава</i> Читање и анализа текстова из литературе у складу са темом обрађеним током теоријске наставе.
Литература Д. Дефо, <i>Робинсон Крусо</i> , сва целовита издања Ж. Ж. Русо, "О пореклу и основама неједнакости међу људима", у <i>Друштвени уговор</i> , Београд, 1993; <i>Исповести</i> , сва издања Д. Дидро, <i>Рамоов синовац</i> , Београд 1985. Ш. де Лакло, <i>Опасне везе</i> , сва издања Д. А. Ф. маркиз де Сад, <i>120 дана Содоме</i> , Београд, 2004. Ј. В. фон Гете, <i>Патње младог Вертера</i> , сва издања Т. Кејмер, "Робинсон Крусо између религије и политике", <i>Ризом</i> , бр .1, год. 1, 2017. (онлајн) Ж. Старобински, <i>Ж. Ж. Русо: прозирност и препрека</i> , Сремски Карловци, 1991 (одабрана поглавља) Уле Мартин Хејстад, <i>Културна историја срца</i> , Сремски Карловци, 2011 (одабрана поглавља) Ж. Русе, <i>Облик и значење</i> , Сремски Карловци, 1991 (одабрана поглавља) Р. Фридендал, <i>Гете, живот и дело</i> , Подгорица, 2003. (одабрана поглавља) Ђ. Лукач, <i>Гете и његово доба</i> , Сарајево, 1956. (одабрана поглавља) Ж. Делез, <i>Хладно и окрутно</i> , Београд, 2015. Ж. Лакан, "Кант с Садом", у <i>Проблеми</i> , 1990.

Студијски програм : ЈКК; модул Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Сатирични роман у 18. веку
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен предмет Књижевност и образовање у рано модерно доба
Циљ предмета Упознавање са најзначајнијом тековинама сатиричног романа европске књижевности XVIII века, као и са основним идејама везаним за природу и функцију сатире и њену улогу од антике до просвећености.
Исход предмета Познавање главних током развоја романескног жанра у 18. веку у компаративном контексту. Оспособљеност за самостално тумачење и вредновање романа и за приступ сатиричним текстовима из различитих периода.
Садржај предмета Развој сатире до 18. столећа. Врсте романа у 18. столећу. Анализа сатиричних елемената у романима <i>Гуливерова путовања</i> и <i>Кандид</i> . Указивање на сличности и разлике. Елементи реализма и фантастике у <i>Гуливеровим путовањима</i> . Посматрање Свифтовог дела у компаративном контексту (римска књижевност, везе са филозофијом стоицизма и са хришћанством). Волтер и просвећеност. Волтер и Лајбниц. Волтеријанство. Пародијски поступци у сатири. Ми и други: <i>Персијска писма</i> као пример критичког дискурса. Роман у писмима као жанр. <i>Тристрам Шенди</i> : линије, везе, нити. Природа приповедања у <i>Тристраму Шендију</i> . Литература и филм: Michael Winterbottom, <i>Тристрам Шенди: прича о бику и петлу</i> (2005). <i>Фаталиста Жак</i> – приповедање и прекид. Метафикција.
Литература <i>Примарна.</i> Свифт: <i>Гуливерова путовања</i> , превод С. Марића, Нови Сад, 2002, ; Волтер, <i>Кандид</i> , прев. Молан Предић, Београд, 1994; Монтескје, <i>Персијска писма</i> , прев. М. Видојковић, Београд, 2004 (одабрани одломци); Лоренс Стерн, <i>Тристрам Шенди</i> , прев. Станислав Винавер, Београд, 1955; Дени Дидро, <i>Фаталиста Жак</i> , прев. Рашко Димитријевић, Београд, 1975. <i>Секундарна.</i> М. Бекер, <i>Роман XVIII столећа</i> , Загреб, 2002; А. Кетл: <i>Енглески роман</i> , поглавље о Стерну; С. Кољевић, <i>Хирови романа</i> , поглавља о Дефоу, Филдингу и Стерну; С. Марић, <i>Огледи I</i> , «Џонатан Свифт»; Ф. Штанцл, <i>Типичне форме романа</i> . М. Винавер-Ковић, <i>Наративни поступци у Дидроовим романима</i> ; Лорен Милеси, «Да ниси заборавио да навијеш сат? Тристрам Шенди и Фаталиста Жак на (пост)модерном психаналитичком каучу», <i>Реч</i> , бр. 46, 1998, стр. 137-145; Патриша Во, «Метапроза», <i>Реч</i> , март 1996, бр. 19, стр. 77-84.

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности, ОАС
Назив предмета: Модерне поетике
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Нормативне поетике
Циљ предмета Тумачење и експликација модерних поетика од предромантизма до савремених поетика.
Исход предмета Студенти треба да овладају основним принципима антинормативних поетика у дијахронијском и компаративном контексту, као и њиховом теоријском и интерпретативном применом. Морају самостално сагледавати и тумачити везе између аутопоетичких текстова, манифеста и песничких, прозних или драмских остварења. Свест о сродним појавама у различитим уметностима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Анализа текстова, утврђивање њихових тежишта, основних појмова, иновација и ревизија: Ф. Шилер (О наивном и сентименталном песништву); Ј. В. Гете (Природни облици поезије); В. Иго (Предговор Кромвелу); Е. А. По (Филозофија композиције); Оноре де Балзак (Предговор Људској комедији); Емил Зола (Експериментални роман); Шарл Бодлер (О песничкој уметности); Артур Рембо (Писмо видовитог); С. Маларме (Криза стиха); Ф. Маринети (Манифест футуризма); Казимир Едшмид (Манифест експресионизма); Андре Бретон (Први манифест надреализма); Т. С. Елиот (Традиција и индивидуални таленат); В. Вулф (Модерна проза); Т. Ман (Уметност романа). <i>Практична настава</i> Усмени реферати, презентације
Литература Рађање модерне књижевности. Поезија; Рађање модерне књижевности; Рађање модерне књижевности. Драма, Београд, 1975; Теоријска мисао о књижевности, прир. П. Милосављевић, Нови Сад, 1991; Повијест књижевних теорија, ур. М. Бекер, Загреб, 1979; Сувремене књижевне теорије, ур. М. Бекер, Загреб, 1986; А. Флакер, Стилске формације, Загреб, 1976 (1986); Т. Иглтон, Књижевна теорија, Загреб, 1987; В. Жмегач, Тежишта модернизма, Загреб, Загреб, 1986; Натурализам, прир. Р. Јосимовић, Цетиње, 1967; Експресионизам, прир. З. Константиновић, Цетиње, 1967; Х. Фридрих, Структура модерне лирике, Нови Сад, 2003; Л. Хачион, Поетика постмодернизма, Нови Сад, 1996; Б. Стојановић Пантовић, Морфологија експресионистичке прозе (увод), Београд, 2003; Књижевне теорије XX века, Београд, 2004; Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури, Нови Сад, 2011. Додатна литература је предвиђена силабусом.

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Назив предмета: Српска књижевност 18. и 19. века у европском контексту, ОАС
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета: Наслеђе барока. Епоха просветителства (класицизам и предромантизам), романтизам и реализам у јужнословенском и европском контексту. Жанрови, критика, периодика. Програми и стваралачка пракса. Рецепција класичних поетика, немачке, мађарске, руске, француске, енглеске традиције. Однос према усменом наслеђу, Вукова реформа језика и правописа, за и против Вука, стилска раслојеност прве половине 19. века; појам бидермајера, периодизација српског реализма и његова дезинтеграција
Исход предмета Студенти треба да овладају компаративним аспектима српске књижевности 18. и 19. века на нивоу епоха и праваца у дијахроном луку. Рецепција, аналогија са европским поетичким идејама, стиловима и најзначајнијим представницима. Специфичности ових раздобља у српској књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам књиге, школе, штампа, периодика. Жанрови српске књижевности 18. века (еп, роман, есеј, лирика, сатира, комедија, аутобиографија). Јован Рајић, Захарија Орфелин, Доситеј Обрадовић, грађанска поезија. Класицизам, предромантизам и романтизам прве половине 19. века у европском контексту, жанрови, стих и строфа, представници: Ј. Стерија Поповић, П. П. Његош, Кодер, Б. Радичевић, Ј. Ј. Змај, Љ. Ненадовић, Ђ. Јакшић, Л. Костић, В. Илић. Реализам и доминација прозе, рецепција руске и француске књижевности.: Св. Марковић, Ј. Игњатовић, Л. Лазаревић, С. Матавуљ, С. Ранковић, С. Сремац, В. Илић. <i>Практична настава</i> Избор из класицистичког песништва (Мушицки, Стерија), Стеријине комедије и <i>Роман без романа</i> . Избор из романтичарске епске и лирске поезије (Његош: <i>Луча микрокозма</i> , избор из опуса наведених романтичара), Љубомир Ненадовић (путопис). Св. Марковић (Певање и мишљење), Ј. Игњатовић (Вечити младожења), Л. Лазаревић (Швабица, Ветар, Вертер), С. Матавуљ (Београдске приче), Св. Ранковић (Сеока учитељица), С. Сремац (Кир Герас).
Литература Ј. Скерлић: Српска књижевност у 18. веку, Историја нове српске књижевности, Београд, 1967; Ј. Деретић, Поетика Доситеја Обрадовића, Бгд. 1974, Историја српске књижевности, Београд, 2002; Мирјана Д. Стефановић, Аутобиографија, Бгд. 2011, М. Павић, Војислав Илић и европско песништво, Нови Сад, 1971, Историја српске књижевности класицизма и предромантизма. Класицизам, Београд, 1979, Предромантизам, Београд, 1991; М. Поповић, Романтизам, Београд, 1975; М. Павловић, Есеји о српским песницима, Београд, 1981; Д. Живковић, Европски оквири српске књижевности 1-6, Београд, 1997; Д. Иванић, Српски реализам, Нови Сад, 1996; М. Радовић, Лаза Костић и светска књижевност, 1983; Б. Стојановић Пантовић, Линија додира, 1995; Побуна против средишта, 2006, Распони модернизма, 2011. Остала литература предвиђена силабусом.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у лингвистици
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са главним постструктуралистичким правцима, њиховим представницима те идејама, циљевима, методолошким поставкама и диметима.
Исход предмета Студент је усвојио главна теоријска начела и овладао основним методолошким поступцима у анализи типичним за најважније савремене лингвистичке правце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Структурализам и његов утицај на развој модерне лингвистичке мисли: Женевска школа, Прашки лингвистички кружок, америчка дескриптивна лингвистика. Формалне граматике и методи дескриптивне лингвистике. Депенденцијална граматика и теорија валентности – Манхајмска и Лајпцишка школа: појмовник и аспекти језичке анализе. Генеративна граматика: теорија фразних структура, Х-бар теорија, минималистички програм. Падежна граматика: Чарлс Филмор и дубински падежни систем. Когнитивна лингвистика: учење о метафорама Лејкофа и Џонсона, просторно-процесна семантика Л. Талмија, когнитивна граматика Р. Ланакера. Конструкциона граматика: теоријски модели А. Голдберг и В. Крофта. Лексичко-функционалне граматике: модели С. Дика, М. А. К. Халидеја, А. В. Бондарка, Г. А. Золотове и др. лексикалистичке теорије. Теорија граматикализације: фазе граматикализације и граматикализациони канали у језику.
Литература Ивић, М. (2001). <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век. Мунен, Ж. (2001). <i>Историја лингвистике</i> . Београд: XX век. * Bugarski, R. (2003). <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika. Croft, W., Cruse, A. D. (2004). <i>Cognitive Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). <i>Uvod u lingvistiku</i> . Zagreb: Školska knjiga. De Sosir, F. (1969). <i>Opšta lingvistika</i> . Beograd: Nolit. Mihaljević, M. (1998). <i>Generativna sintaksa i semantika</i> . Zagreb: HFD. Yule, G. (2000). <i>The Study of Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Литература за студенте на мађарском наставном језику: Chomsky, Noam. 1985. <i>Generatív grammatika</i> , Budapest: Európa Könyvkiadó. Kálmán László–Trón V.–Varasdy Károly. 2002. <i>Lexikalista elméletek a nyelvészetben</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó. Kertész András–Pelyvás Péter. 2005. Tanulmányok a kognitív szemantika köréből. In <i>ÁNyT. XXI</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kiefer Ferenc főszerk. 1992. <i>Strukturális magyar nyelvtan 1. Mondattan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kövecses Zoltán–Benczes Réka. 2010. <i>Kognitív nyelvészet</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter. 1998. <i>Új magyar nyelvtan</i> . Budapest: Osiris. Máté Jakab. 1998. <i>A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Saussure, Ferdinand de. (1967)1997. <i>Bevezetés az általános nyelvészetbe</i> . Budapest: Gondolat.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Актуелне теме у англистичкој лингвистици
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у англистичку лингвистику, Граматика енглеског језика 1–4
Циљ предмета Упознавање студената са поставкама из англистичке лингвистике, гранама лингвистике, проучавањем језика и поделама језика у свету.
Исход предмета Оспособљеност студената да примењују поставке англистичке лингвистике, да критички користе лингвистичку литературу и припремају стручна саопштења из ове области.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Лингвистика као наука о језику, поделе лингвистике и поједине њене интердисциплинарне гране (социолингвистика, психолингвистика). Одлике и функције језика. Кратак преглед проучавања језика од старог века до данас. Језички модели и приступи проучавању језика (дубински падежи, трансформационо-генеративна граматика и други). Језици у свету и поделе језика (генетска и типолошка). Порекло језика и писма. Усвајање језика. Језици у контакту, ареална лингвистика. Пиджин и креолски језици. Језик и мишљење, језичке универзалије и језички релативизам, емпирицизам и ментализам. Језик и друштво, раслојавање језика (територијално, друштвено и функционално, сленг), језичко позајмљивање и пуризам. <i>Практична настава</i> Студентске презентације на одабрану тему, вежбе за рекапитулацију и проширивање тема обрађених на часу.
Литература Clackson, J. (2012). <i>Indo-European Linguistics</i> . Cambridge: CUP. Crystal, D. (1997). <i>The Cambridge Encyclopedia of Language</i> . Cambridge: CUP. Fromkin, V., Rodman, R and Hyams, N. (2013), <i>An Introduction to Language</i> , Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers Ivić, M. (2001), <i>Pravci u lingvistici</i> , Beograd: BIGZ. Radford, A. et al. (1999), <i>Linguistics</i> , Cambridge: CUP. Robins, R.H. (1984), <i>A Short History of Linguistics</i> , London: Longman. Yule, G. (2000), <i>The Study of Language</i> , Cambridge: CUP.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремена лингвистичка русистика: комуникативно-семантичка синтакса
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Руски језик 1 и 2, те Увод у славистику 1 и 2
Циљ предмета Упознавање студената са појмовима, терминологијом и комуникативним и прагматичким аспектима синтаксе. Актуелизација и активизација основних реченичних модела, интерпретационих механизма, овладавање синонимским трансформацијама.
Исход предмета Усавршавање теоријских и практично-оперативних језичких знања. Постизање вишег нивоа језичке компетенције и дубље разумевање сложених комуникативних аспеката средстава језичког израза и укупне структуре руског и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови комуникативне синтаксе. Реченица и исказ. Текст и дискурс. Типови исказа. Пропозиција/диктум, модални оквир/модус, комуникативни циљ (интенција говорника). Предикатско-аргументска структура исказа. Деикса и актуелизација реченице. Квалификативне и социјалне категорије модуса. Функционално-комуникативна перспектива исказа (актуелно рашчлањивање реченице – тема и рема) и ред речи у реченици. Модификације реченице по линији изражавања субјекта – имперсонализација. Инфинитивне, номинативне, императивне реченице. Теорија говорних чинова. Прагматичке пресупозиције. Повезаност реченичних модела и лексичко-семантичких група глагола. Монопредикативне и полипредикативне структуре. Комплексна анализа перформативних исказа у руском и другим словенским језицима. Изражавање апелативности у руском и другим словенским језицима. Трансформација управног у неуправни говор. Синонимичност агентивних и неагентивних реченица (конверзија). Декомпоновање предиката. Кондензација, номинализација, парцелација реченице. Прагматичка интерпретација дескрипције са становишта адресанта и адресата. Монолог, дијалог, полилог. <i>Практична настава</i> Читање, превод и комуникативно-синтаксичка анализа одабраних текстова. Вежбе решавања синтаксичких тестова са аспекта комуникативно-семантичке и прагматичке интерпретације реченица-исказа. Модификације и трансформације различитих типова реченица-исказа. Провере израде домаћих задатака. Презентације самосталног студентског рада.
Литература Крылова О.А. (2009) Коммуникативный синтаксис русского языка. Москва: ЛИБРОКОМ Золотова Г.А. (2007) Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. Москва: Наука Золотова Г.А. и др. (2004) Коммуникативная грамматика русского языка, Москва: МГУ Арутюнова Н.Д. (2005) Предложение и его смысл: логико-семантические проблемы. Москва: Эдиториал УРСС Белошапкова В.А. (ред.). (2003) Современный русский язык. Москва: Азбуковник Всеволодова М.В. (2000) Теория функционально-коммуникативного синтаксиса. Москва: МГУ Иссерс О.С. (2012) Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. Москва: URSS: ЛКИ Сидорова М.Ю. (2001) Современный русский язык. Сборник упражнений к "Коммуникативной грамматике". Москва: МГУ Шмелева Т.В. (1994) Семантический синтаксис. Красноярск: Красноярский гос. ун-т Маслова А.Ю. (2010) Введение в прагмалингвистику. Москва: Флинта/Наука Пипер П. и др. (2005) Синтакса савременог српског језика: проста реченица. Београд: САНУ; Нови Сад: Матица српска Тошковић В. (2001) Korelaciona sintaksa: projekcional. Graz: Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität

Graz

Войводич Д. (2001) Перформатив как объект полиаспектной лингвистической интерпретации. В: Актуальные проблемы преподавания филологических дисциплин. Саранск: "Красный Октябрь" (с. 69–73)

Войводич Д.П. (2003) Функционально-семантическое поле перформативности в славянских языках. Сборник Матице српске за славистику 63. Нови Сад: Матица српска (с. 45–77)

Войводич Д.П. (2012) Обращение на фоне других разновидностей апеллятивности (на материале русского и других славянских языков). В: *Славянская историко-культурная и языковая ситуация* : колл. монография. Славянск-на-Кубани: Изд. центр филиала ФГБОУ ВПО „КубГУ“ (с. 266–285)

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности, ОАС
Назив предмета: Српска књижевност 20. века у европском контексту
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Српске књижевности 19. века у европском контексту.
Циљ предмета Упознавање са основним поетичким линијама српске књижевности од модерне до постмодернизма. Статус поезије, прозе, драме и критике. Књижевни правци и покрети. Главни представници. Родна перспектива модерне српске књижевности. Рецепција француске, енглеске, америчке, немачке, руске, пољске и других страних књижевности.
Исход предмета Студенти морају овладати компаративним, теоријским и критичким аспектима кључних појава и дела српске књижевности 20. века, посебно у јужнословенском, балканском и европском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава :</i> Стилско-поетичка хетерогеност српске модерне (импресионизам, натурализам, декаденција, симболизам, авангардни импулси). Поезија (Дучић, Ракић, Пандуровић, Дис, Д. Марковић); Критика (Б. Поповић, Љ. Недић, Скерлић). Међуратна књижевност (експресионизам и авангарда: Црњански, Винавер, Р. Петровић, Токин, Васиљев, Богдановић, Манојловић, Васић, Краков, Настасијевић; дадаизам; зенитизам; надреализам). Жанровски синкретизам, програми и манифести. Послератна поезија (Раичковић, Попа, Павловић, Миљковић, Лалић, Христић, Симовић). Проза (Пекић, Киш, Павић, Д. Михаиловић, Селенић). Драма: Симовић, А. Поповић, Д. Ковачевић. Критика и есејистика (И. Секулић, М. Павловић, Ј. Христић, Љ. Симовић, И.В. Лалић), антологије (З. Мишић, М. Павловић, Л. Којен, Г. Тешић, Р. Лазић). <i>Практична настава</i> Проза модерне, жанровске и стилске особености (Станковић, Ускоковић, Милићевић, Секулић, Андрић). Међуратна проза и драма (Црњански, Петровић, Настасијевић, Ристић). Проза Иве Андрића, Меше Селимовића. Литература Ј. Деретић, Пут српске књижевности, Београд, 1996, Поетика српске књижевности, Београд, 1997, Историја српске књижевности, Београд, 2002; Н. Милошевић, Роман М. Црњанског, Београд, 1970; З. Константиновић, Увод у упоредно проучавање српске књижевности, Нови Сад, 1984; П. Палавестра, Историја модерне српске књижевности, Београд, 1986; Р. Вучковић, Поетика хрватског и српског експресионизма, Сарајево, 1979, Модерни роман 20. века, Сарајево, 2005; С. Пековић, Српска проза почетком 20. века, Београд, 1987; Б. Стојановић Пантовић, Српски експресионизам, Нови Сад, 1998, Побуна против средишта, Панчево, 2006, Распони модернизма, Нови Сад, 2011, Чист облик екстазе, Краљево, 2019; Леон Којен, У потрази за новим, Бгд. 2016; зборници Института за књижевност и уметност о песницима 20. века (едиција Поетичка истраживања). Остала литература предвиђена силабусом.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Романтизам и реализам у светској књижевности
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: положен испит из предмета Европски роман сентиментализма и предромантизма
Циљ предмета Студент треба да се упозна са књижевношћу романтизма и реализма, са кључним ауторима и делима, као и са темама, идејама и поступцима карактеристичним за ове периоде.
Исход предмета Студент уме самостално да анализира књижевно дело из епохе романтизма и реализма, да компаративно сагледава поетичке, тематске или идеолошке особености, те да текст постави у контекст историјских околности и тежишта других уметности и наука.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основне карактеристике немачког (Ј. В. Гете, Новалис, Ф. Хелдерлин), енглеског (С. Т. Колриџ, Џ. Китс, Џ. Г. Бајрон, Е. Бронте), руског (А. Пушкин), и америчког романтизма (Е. А. По). Значај класичне немачке филозофије, мита, револуције, интертекстуалности; романтичарски јунак, романтичарска иронија. Од сентиментализма ка протореализму (Џ. Остин, Стендал). Реалистички роман и социјални поредак, политика, новац (О. де Балзак), реализам и естетизам (Г. Флобер), високи реализам у Русији (Л. Толстој, Ф. Достојевски), натуралистичке теме друштвене дегенерације, револта и класне борбе (Е. Зола). Проза А. Чехова као прелаз ка новој парадигми. <i>Практична настава</i> Анализа одабраних текстова.
Литература Недељковић, Д, Радовић, М. (ур.) (1979). <i>Уметност тумачења поезије</i> . Београд: Нолит. Нејгебауер, А. (1981). <i>Енглеска књижевност доба романтизма</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Зафрански, Р. (2011). <i>Романтизам, једна немачка афера</i> , Нови Сад: Адреса. Дилтај, В. (2004). <i>Доживљај и песништво: Лесинг, Гете, Новалис, Хелдерлин</i> . Нови Сад: Орфеус. Лукач, Ђ. (1956). <i>Гете и његово доба</i> , Сарајево: Веселин Маслеша. Рансијер, Ж. (2008). <i>Политика књижевности</i> . Нови Сад: Адреса. Ерор, Г. (1981). <i>Размеђа реализма</i> . Нови Сад: Матица српска. Лукач, Ђ. (1947). <i>Огледи о реализму: Балзак - Стендал - Зола - Хајне</i> , Београд: Култура. Бахтин, М. (1967). <i>Проблеми поетике Достојевског</i> . Београд: Нолит. <i>Достојевски у светлу руске критике</i> (1981). прир. Петар Митропан, Београд: Слово Љубве. Темат о Ани Карењиној, Поља, бр. 509, 2018, 37-96.

Студијски програм : Компаративна књижевност
Назив предмета: Историја уметности I
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са основним појмовима историје уметности Старог и Средњег века, хронологијом развоја, стилovima и правцима. Кроз тематска предавања сагледаће развој уметности и визуелне културе, уметнике, дела, технике и теме. Упознаће технике тумачења и разумевање процеса стварања уметничких дела, по свим најважнијим начелима које постоје у уметности. Савладаће разумевање развоја уметности као одраза времена и степена друштва у ком настају. А све то у циљу стицања опште културе и унапређења знања из историје уметности.
Исход предмета Способност препознавања и временско-просторног лоцирања уметничких дела насталих у различитим културама и њихово разумевање у контексту епоха и околности у којима су настајала. Након полагања испита из овог предмета, студенти ће разумети и бити способни, да објасне све основне појмове из историје уметности. Савладаће технике анализе, тумачења и презентације дела визуелне уметности и стећи могућност примене елемената визуелне културе у својим стваралачким поступцима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Преглед историје уметности Старог доба од цивилизације Египта, затим првих култура у егејском свету, Крита и Микене као претходница грчке уметности, до рађање Грчке цивилизације и културе са свим њеним особеностима на пољу архитектуре, скулптуре, сликарства и примењене уметности. Упознавање са уметношћу Етрураца као претходнице Римске цивилизације и сагледавање Римске уметности на широком географском простору њене присутности са свим њеним особеностима на пољу архитектуре, скулптуре и сликарства. Преглед настанка ранохришћанске уметности, преко стваралаштва и развоја хришћанске културе у крилу Римског царства и византијског света, почев од сеобе народа и такозваног «мрачног доба», преко епохе Каролинга, Отонске цивилизације до Романике и Готике као најкомплекснијих и најраспрострањенијих стилова средњовековне епохе. Посебну целину представља упознавање са српском националном уметношћу средњег века кроз преглед Рашког, Српско-византиског и Моравског стила у архитектури, сликарству и примењеној уметности.
Литература 1. H. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања), 18-102; 2. B. Gavella, Istorija umetnosti antičke Grčke, Beograd 1982, 11-156. 3. Ž. Dibi, Umetnost i društvo u srednjem veku, ed. Clio, Beograd 2001; 4. Група аутора, Уметност на тлу Југославије, Средњи век, Београд – Загреб 1982.

Студијски програм : ОАС ЖК; модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Увод у наратологију
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из Теорије књижевности
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са основним појмовима теорије приповедања; те да усвоје кључне појмове формализма, структурализма и семиотике које наратологија преузима (фабула, сиже, прича, дискурс, натурализација, конвенција..). Посебна пажња се посвећује типологијама приповедача, врстама фокализације и проблему времена у теорији приповедања.
Исход предмета Студенти владају основним наратолошким појмовима и у стању су да самостално изводе наратолошку анализу на понуђеним текствима из корпуса светске и српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови формализма; однос формализма према књижевности (литерарност, зачудност, фабула и сиже). Структуралистичка анализа приповедних текстова (прича и дискурс, функције и индиције). Основни појмови Бахтинове естетике књижевности (трансгредијентност, полифонија, дијалогичност, карневализација и хронотоп). Натурализација, типови <i>vraisemblance</i> -а у теорији Џ. Калера. Приповедачке ситуације; типологија приповедача (наративни нивои, степен учешћа, степен видљивости, поузданост); дистинкција појмова приповедање и фокализација (Ф.Штанцл, Ж. Женет, Ш. Римон-Кенан). Проблем времена у приповедном тексту (аналепса, пролепса, трајање, учесталост). Ликови у приповедном тексту (класификација, карактеризација, текстуални индикатори карактера). Разматрање функције наратологије у области студија културе (феминистичка критика и наратологија, наратологија и aging...). <i>Практична настава:</i> Наратолошке анализе одабраних текстова.
Литература <i>Поетика руског формализма</i> , прир. А. Петров, прев. А. Тарасјев, Београд, 1970. Ф. Штанцл, <i>Типичне форме романа</i> , прев. Д. Гојковић, Н. Сад, 1987. М. Бахтин, <i>О роману</i> , прев. А. Бадњаревић, Београд, 1989. М. Бахтин, „Јединство хронотопа“, прев. А. Бадњаревић, <i>Поља</i> , бр. 355, 1988, стр. 354-357. Р. Барт, „Увод у структуралну анализу приповједног текста“, прев. Д. Целебрини, <i>Република</i> , бр. 7-8, 1983, стр. 102-130. Џ. Калер, <i>Структуралистичка поетика</i> , прев. М. Минт, Београд, 1990. Ш. Римон-Кенан, <i>Наративна проза</i> , прев. А. Стевић, Београд, 2007. Ж. Женет, „Перспективе и фокализације“, прев. М. Винавер, <i>Реч</i> , бр. 8, 1995, стр. 83-86; „Типови фокализације и њихова постојаност“, у: <i>Сувремена теорија приповиједања</i> , ур. В. Бити, Загреб, 1992, стр. 96-115.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у проучавању књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са савременим правцима у проучавању књижевности и оспособити их за њихову примену у истраживању књижевног дела.
Исход предмета Студенти познају основне могућности које пружају савремени правци у проучавању књижевних дела и оспособљени су за њихову примену у сопственим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Најбитнији појмови праваца у проучавању књижевности (психоанализа, феноменологија, руски формализам, нова критика, структурализам, семиологија, херменеутика, постструктурализам, деконструкција, прагматизам, историцизам, студије културе, феминизам, gender/queer, постколонијалне студије). <i>Практична настава</i> Психоанализа (С. Фројд, „Тумачење снова“; Ж. Лакан, „Четири темељна појма психоанализе“); Феноменологија (Р. Ингарден, „Књижевно дело као вишеслојна појава“, Г. Башлар, „Поетика простора“); Руски формализам (В. Шкловски, „Уметност као поступак“, Б. М. Ејхенбаум, „Теорија формалне методе“, „ Како је направљен Гогољев Шињел “); Нова критика („В. Емпсон, „Седам типова двосмислености“; К. Берк, „Симболичка акција у једној Китсовој песми“); Структурализам (Ј. Мукаржовски, „Структурализам у естетици и у науци о књижевности“; Ц. Тодоров, „Поетика“); Семиологија (Р. Барт, „Митологије“, Ј. Кристева, „Семиотика – критичка наука и/или критика науке“); Херменеутика (Х.Г. Гадамер, „Истина и метод“, П. Рикер, „Сукоб тумачења“); Постструктурализам (М. Фуко, „Ко је аутор“; Ж.Ф. Лиотар, „Постмодерно стање“); Деконструкција (Ж. Дерида, „Структура, знак и игра у дискурсу хуманистичких наука“; П. Д. Ман, „Алгоритми читања“); Прагматизам (Р. Рорти, „Консеквенце прагматизма“, С. Фиш, „Има ли текста на овом курсу?“); Историцизам – Нова теорија историографије („Р. Барт, „Дискурс историје“) – Нови историзам (В. Гринблат, „Самообликовање у ренесанси“); Студије културе (П. Бурдије, „Правила уметности“; М. Фуко, „Надзирати и кажњавати“); Феминизам (С. Бовоар, „Други пол“, Л. Иригарај, „Спекулум – свака теорија субјекта је увек била прилагођена <i>мушком</i> “); Gender/Queer (М. Фуко, „Историја сексуалности“, Ц. Батлер, „Невоља с родом: феминизам и субверзија идентитета“); Постколонијалне студије (Е. Саид, „Оријентализам“, Г. Ч. Спивак, „Критика постколонијалног ума“). Примери у којима се рефлектују савремени правци у националним књижевностима. Sigmund Freud: <i>Álomfejtés</i> , Helikon, Budapest, 2016; Jacques Lacan: <i>A tükörszárny mint az én funkciójának kialakítása</i> . = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002; Roman Ingarden: <i>Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete</i> . = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40; Gaston Bachelard: <i>A tér poétikája</i> . Kijarat, Budapest, 2011; Borisz Eichenbaum: <i>A „formális módszer” elmélete</i> . = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41; Borisz Eichenbaum: <i>Hogyan készült Gogol köpönyege</i> . = Az irodalmi elemzés. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974, 58–78; Thomas Stearns Eliot: <i>Káosz a rendben</i> . Gondolat, Budapest, 1981; Jan Mukařovský: <i>Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények</i> . = Bojtár Endre (szerk.) Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988; Tzvetan Todorov: <i>Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban</i> = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386–401; Roland Barthes: <i>Mitológiák</i> . Európa, Budapest, 1983; Julia Kriszteva: <i>A szemiotika: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája</i> . Helikon, 1971/2. 161–170; Hans-Georg Gadamer: <i>Igazság és módszer</i> , Gondolat Kiadó, Budapest, 1984; Paul Ricœur: „Az interpretáció konfliktusa” = Ikonológia és Műértelmezés 3. A hermeneutika elmélete. Szerk. Fabiny Tibor, Szeged, JATEPress, 1998. 139–150; Jean François Lyotard: <i>A posztmodern állapot</i> . In: Habermas, Lyotard, Rorty: A posztmodern állapot (Bujalos István szerk.), Századvég Kiadó – Gondolat, Budapest, 1993; Michel Foucault: <i>Mi a szerző?</i> = Nyelv a végtelenhez. Latin Betűk, Debrecen,

1999. 119–145; Jacques Derrida: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35; Paul de Man: *Az olvasás allegóriái*. Ictus-JATE, Szeged. 1999; Stanley Fish: *Van szöveg ezen az órán?* Kiss A. A. – Kovács S. – Odorics F. (szerk.), Testes könyv I. Ictus, Szeged, 1996. 265–283; Richard Rorty: *Esetlegesség, ironia és szolidaritás*. Jelenkor, Pécs, 1994; Roland Barthes: *A történelem diskurzusa*. = Kisantal T. (szerk.): *Tudomány és művészet között. A modern történelemelmélet problémái*. L'Harmattan-Atelier, Budapest, 2003. 87–98; Helikon, 44(1998)/1–2 (*Az újhistorizmus*); [Pierre Bourdieu](#): *A művészet szabályai: az irodalmi mező genezise és struktúrája*. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2013; Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés*. Gondolat, Budapest, 1990; Simone de Beauvoir: *A második nem*. Gondolat, Budapest, 1969; Luce Irigaray: *A diskurzus hatalma, a nőiség alárendeltsége*. = A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al., Osiris, Budapest, 2002, 483–491; Michel Foucault: *A szexualitás története I-III*, [Atlantisz Könyvkiadó](#), Budapest, 1999; Judith Butler: *Problémás nem. Feminizmus és az identitás felforgatása*. Balassi, Budapest, 2006; G.Ch. Spivak: *Szóra bírható-e az alárendelt?* = *Helikon*, 1996. 4; Edward W. Said: *Orientalizmus*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2000; Helikon, 42(1996)/4 (*A posztkoloniális művelődéstudomány*).

Литература за студенте на српском наставном језику

Јуван, М. (2011). *Наука о књижевности у реконструкцији: увод у савремене студије књижевности*. Београд: Службени гласник.

Milić, N. (2006). *Šta je teorija?*. Beograd: Institut za književnost i umetnost/Čigoja štampa.

Шутић, М. (прир.) (2004). *Књижевне теорије XX века*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Bužinjska, A. i Markovski, M. P. (2009). *Književne teorije XX veka*. Beograd: Službeni glasnik.

Литература за студенте на мађарском наставном језику

LACAN, Jacques Lacan: *A tükörstádium mint az én funkciójának kialakítása*. = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002

INGARDEN, Roman Ingarden: *Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete*. = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40.

BACHELARD, Gaston: *A tér poétikája*. Kijarat, Budapest, 2011.

EICHENBAUM, Borisz: *A „formális módszer” elmélete*. = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41.

MUKAROVSKY, Jan: *Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények*. = Bojtár Endre (szerk.) *Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

TODOROV, Tzvetan: *Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban* = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386–401.

BARTHES Roland: *Mitológiák*. Európa, Budapest, 1983.

KRISZTEVA, Julia: *A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája*. Helikon, 1971/2. 161–170.

GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.

DERRIDA, Jacques: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35

MAN, Paul de: *Az olvasás allegóriái*. Ictus –JATE, Szeged. 1999.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Теоријско-методолошки правци у проучавању савремене англофоне књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у студије англофоне књижевности, Енглеска књижевност 1–4
Циљ предмета Упознавање са савременим теоријско-методолошким правцима у проучавању англофоне књижевности и са њиховим темељним поставкама. Студенти стичу увид у актуелно стање књижевно-теоријске мисли, и оспособљавају се за критичко процењивање књижевног текста и за процес тумачења и вредновања дела савремене англофоне књижевности.
Исход предмета Студент се оспособљава да тумачи англофону књижевност двадесетог и двадесет првог века из мултифокалне теоријско-методолошке перспективе
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарна методологија постструктуралистичких књижевних теорија: перцепција Другог, концепти културе, рода, тела и идентитета. Истраживање естетике рецепције. Компаратистичка имагологија. Културни стереотипи, културолошки обрасци и рецепција књижевног дела. Превођење и интертекстуалност. Књижевност и интермедијалност. Књижевност у интеракцији са другим уметностима и дигиталним технологијама. <i>Практична настава</i> Анализа одломака репрезентативних дела из англофоне књижевности свих жанрова и њихова теоријска промишљања; пројекти писања интерпретативних есеја.
Литература Bal, Mieke (1991). <i>On Story-Telling: Essays in Narratology</i> . Sonoma: Polebridge Press. Biti, Vladimir (1997). <i>Pojmovnik suvremene književne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. Гордић Петковић Владислава, Ђурић Пауновић Ивана (2019). <i>Књижевност с прага века: огледи и из англофоне књижевности</i> . Филозофски факултет. Eagleton, Terry (1996). <i>Literary Theory</i> . Blackwell. Leitch V. B. (2001). <i>The Norton Anthology of Theory and Criticism</i> . New York–London. Lodge, David (1977). <i>The Modes of Modern Writing</i> . Selden, R. (2005). <i>The Cambridge History of Literary Criticism</i> , vol. 7: <i>From Formalism to Poststructuralism</i> , Cambridge. Wolfreys, J. (2002). <i>Introducing Criticism at the 21st Century</i> . Edinburgh University Press.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање; волонтерски је ангажован у студентским и грађанским акцијама које промовишу културу, науку и образовање (сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду и организацији језичких, преводилачких, књижевних и драмских секција, радионица и догађаја на Филозофском факултету или другим културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); учествује у уређивању и организацији часописа, волонтерских група и културних акција; волонтира и учествује на конференцијама и скуповима; упознаје се поступком креирања пројеката који подстичу културу, науку, омладински активизам и међукултурну сарадњу; волонтира у музејима, галеријама, библиотекама; упознаје се са библиотечким и каталожним фондовима Филозофског факултета или других културних и образовних установа (Матица српска, Библиотека Матице српске, Галерија Матице српске, Музеј града Новог Сада, Музеј Војводине, Музеј савремене уметности Војводине, Градска библиотека у Новом Саду итд.); упознаје се са уредничко-организационим пословима у издавачким кућама и институцијама културе (приређивање рукописа за штампу, организација догађаја, комуникација са медијима).
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм : ЖК, модул Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Назив предмета: Модернистичка поезија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Романтизам и реализам у светској књижевности
Циљ предмета Студент треба да се упозна са поезијом и поетичким иновацијама аутора друге половине 19. и почетка 20. века.
Исход предмета Студент уме да контекстуализује модернистичко песничко дело, да га сагледа у дијахронији и самостално тумачи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поезија и контекст (уметност, филозофија, друштво), нови песнички језик, сопство и свет, искуство краја века и рата. Прекретничко поетско и теоријско дело Шарла Бодлера („Цвеће зла“, „Париски сплин“). Француски симболизам. Стваралачки пројекат Артура Рембоа. Волт Витман као зачетник самосвојне америчке поезије. Од романтизма до модернизма: мит, историја и политика у делу В. Б. Јејтса. Модернистичка поезија Е. Паунда и Т. С. Елиота (интертекст, контекст, субјект и маска, форма, однос према традицији). Р. М. Рилке и криза сопства у модерном свету (постничеанском, поратном, технолошком). Руски модернизам – традиција, револуција, женско стваралачко искуство (А. Блок, М. Цветајева). <i>Практична настава</i> Анализа песама и самостални реферати.
Литература Баура, С. М (1970). <i>Наслеђе симболизма; Стваралачки експеримент</i> . Београд: Нолит. Фридрих, Х. (2003). <i>Структура модерне лирике</i> . Нови Сад: Светови. Рејмон, М. (1958). <i>Od Bodlera do nadrealizma</i> . Sarajevo: „Veselin Masleša“. Вилсон, Е. (1964). <i>Акселов замак или О симболизму</i> . Београд: Култура. Žmegač, V. (1986). <i>Težišta modernizma: od Baudelairea do ekspresionizma</i> . Zagreb: SNL. Темат о Бодлеру, прир. Соња Веселиновић, <i>Поља</i> , бр. 487, 2014, стр. 43-86. Бертолино, Н. (2009). <i>Рембо или Објективна поезија</i> . Београд: Службени гласник. Лалић, И. В. (1980). <i>О поезији дванаест песника</i> . Београд: Слово љубве. Темат о „Пустој земљи“, прир. Стеван Брадић, <i>Поља</i> , бр. 511, 2018, стр. 31-89. Темат о Рембоу, прир. Стеван Брадић, <i>Поља</i> , бр. 515, 2019, стр. 63-115 Веселиновић, С. (2008). „Стилско-реторички поступци у поеми <i>Пацоловац</i> Марине Цветајеве“, <i>Улазница</i> , год. 41, бр. 213, стр. 89-112.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; Компаративна књижевност; Румунски језик и књижевност; Словачки језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: Морфологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Стандардни српски језик: Фонологија.
Циљ предмета Студент треба да усвоји знања о морфологији као једној од фундаменталних лингвистичких дисциплина, о њеном предмету испитивања, морфемама и лексемама као јединицама морфологије те организацији лексичког система српског језика. Такође, треба да стекне основна знања о дериватологији, о њеном предмету испитивања, и језичким јединицама на творбеном нивоу, као и да овлада знањима о различитим творбеним начинима и творбеним моделима у српском језику.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени за морфемску, морфолошку и семантичко-деривациону анализу речи стандардног српског језика присутних у различитим функционалним стиливима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Морфологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама. 1.1. Морфема: појам, дефиниције, класификација морфема и пример морфемске анализе. 1.2. Реч: појам, дефиниције, критеријуми за класификацију речи. 1.3. Именске речи: категоријална обележја (општа и специфична), обрада сваке класе именских речи понаособ. 1.4. Глаголи: појам, дефиниције, категоријална обележја глагола; структура и грађење глаголских облика; подела глагола на врсте. 1.5. Непроменљиве врсте речи. 1.6. Пример морфолошке анализе. 2. Дериватологија: појам, дефиниција и место међу другим лингвистичким дисциплинама, с посебним освртом на однос према морфологији. 2.1. Основне јединице и појмови: творбена основа, творбени формант, творбени шав, мотивисане и немотивисане речи и др. 2.2. Основни принципи грађења речи у српском језику. 2.3. Семантичко-деривационе категорије. <i>Практична настава</i> Морфемска, морфолошка и семантичко-деривациона анализа текстова из различитих функционалних стилова, с посебним акцентом на савремену српску белетристику. Приказ и анализа релевантне литературе из области морфологије и дериватологије стандардног српског језика. Указивање на најчешћа огрешења о морфолошку норму.
Литература (до 10 референци) – Ајџановић, Милан. <i>Функционално оптерећење суфикса за обележавање особа</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. – Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Први део. Слагање и префиксација</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2002. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Други део. Суфиксација и конверзија</i>. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2003. – Клајн, Иван. <i>Граматица српског језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2005. – Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна грамика српског језика</i>. Нови Сад: Матица српска, 2013. – Станојчић, Живојин, Љубомир Поповић. <i>Грамика српског језика (Уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе)</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000. – Станојчић, Живојин. <i>Морфологија, синтакса и фразеологија</i>. Милорад Радовановић (ур.). <i>Српски језик на крају века</i>. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник, 1996. – Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик I</i>. Београд: Научна књига, 1986. – Mrazović, Pavica (u saradnji sa Zorom Vukadinović). <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2009.

Студијски програм : ЖКК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Савремена српска књижевност
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени курсеви Српска књижевност 18. и 19.века у европском контексту и Српска књижевност 20. века у европском контексту
Циљ предмета: Упознавање другачијег цивилизацијског, геополитичког, културолошког, историјског и поетичког контекста српске књижевности у постјугословенском контексту од деведесетих година прошлога века до данас.
Исход предмета: Оспособљавање студената за самосталну анализу и тумачење књижевних дела српске књижевности која имају другачију поетичку парадигму од оне до деведесетих година прошлог века. Препознавање континуитета и дисконтинуитета са литературом друге половине 20. века.
Садржај предмета Теоријска настава Постепена смена неоавангардних и веристичких тенденција постмодернистичким каноном у прози (дела С. Велмар-Јанковић, Д. Албахарија, Д. Великића, С. Басаре, Г. Петровића, В.Тасића, Љубице Арсић, Јелене Ленголд. Ота Хорвата). Жанровска проза, историјска проза. Млађа прозна сцена (роман, кратка прича, песма у прози). Поезија: Н. Тадић, Ј. Зивлак, Ж. Недељковић Д.Ј.Данилов, С. Јеленковић, В. Карановић, П. Матовић и др. Обнова неокласичних, традиционалних форми и везаног стиха. Феминистичка и женска поезија (Р. Лазић, Ј.Шалго, Ана Ристовић, М. Марковић); поезија културе, неоверизам и различити облици лирских модела, језикотворна традиција, поетски номадизам, аспекти идентитета, имагологија (другост), интертекстуалност, искуство најновијих ратова на простору бивше Југославије. Савремена драма. Књижевност и интернет. Ревизија књижевног канона. Књижевност и интермедијалност. Књижевност и превођење. Практична настава: интерактивна метода, предиспитна обавеза (писање критичког приказа), усмени реферат или презентација
Литература Сава Дамјанов: <i>Постмодерна српска фантастика</i> (антологија), Нови Сад, 2004; Исти: <i>Апокрифна историја српске (пост)модерне</i> , Службени гласник, Бгд. 2008; Александар Јерков, <i>Од модернизма до постмодернизма</i> , Приштина, Јединство, 1991; Radmila Lazić, <i>Mačke ne idu u rad</i> , Samizdat, Bgd. 1999; Љиљана Ђурђић, <i>Женски континент – антологија савремене женске приче</i> , Просвета, Бгд. 2004, В.Стојановић Pantović, <i>Nebolomstvo, panorama srpske poezije kraja veka</i> , HDP, Zagreb, 2006; Иста: <i>Наслеђе суматраизма</i> , Рад, Београд, 1998; Иста: <i>Распони модернизма</i> , АК, Нови Сад, 2011; Иста: <i>Чист облик екстазе</i> , Краљево, 2019; Владислава Гордић Петковић, <i>На женском континенту</i> , есеји, Нови Сад, 2007, Васа Павковић: <i>21 за 21, Антологија савремене српске приче</i> , Агора, 2015; <i>Српска књижевност данас</i> , САНУ, Нови Сад, 2018.

Студијски програм : Компаративна књижевност
Назив предмета: Историја уметности 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са основним појмовима историје уметности, хронологијом развоја, стилovima и правцима на европском континенту од XV до XX века. Кроз тематска предавања сагледаће развој уметности и визуелне културе, уметнике, дела, технике и теме. Упознаће modele тумачења и разумевање процеса стварања уметничких дела, по свим најважнијим начелима које постоје у уметности. Савладаће разумевање развоја уметности као одраза времена и степена друштва у ком настају. А све то у циљу стицања опште културе и унапређења знања из историје уметности.
Исход предмета Способност препознавања и временско-просторног лоцирања једног уметничког дела, опуса једног уметника или групе уметника; разумевање дела у контексту времена у коме је настало; препознавање и интерпретирање основних карактеристика времена кроз анализу формално стилских елемената; стицање способности мапирања и интерпретирања значења уметничког дела. Након полагања испита из овог предмета, студенти ће разумети и бити способни, да објасне све основне појмове из историје уметности и савладаће технике анализе, тумачења и презентације дела визуелне уметности и стећи могућност примене елемената визуелне културе у својим стваралачким поступцима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Курс разматра уметност Ренесансе и Маниризма током XV и XVI века на тлу Европе, пре свега у Италији као месту њиховог настанка а затим и појаву и особености Ренесансе на Северу Европе. Затим, се бави појавом Барока као стила контрареформације у Италији у XVII веку, али и његовим особеностима насталим нешто касније у Холандији и Фландрији у XVIII. Следи анализа стилских праваца с краја XVIII и прве половине XIX века на европском континенту: неокласицизма романтизма и реализма и коначно приказ разнородних сликарских праваца с краја XIX и с почетка XX века: импресионизам, неоимпресионизам, симболизам, сецесија и постмодернизма. Паралелно са европским примерима период од XVIII до XX века биће сагледан и на примеру националне уметности кроз развој стилова и праваца у различитим областима ликовне уметности. <i>Практична настава</i>
Литература Н. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања) Л. Трифуновић, Сликарски правци 20. века, Београд 1992. Група аутора, Уметност на тлу Југославије, Барок, Београд – Загреб 1982. Група аутора, Уметност на тлу Југославије, Осврт Новог доба, Београд – Загреб 1982. Група аутора, Уметност на тлу Југославије, XX век, Београд – Загреб 1982.

Студијски програм: ЈКК, модул Компаративна књижевност; Културологија
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Увод у студије интеркултуралности
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета: Оспособљавање студената за самосталну употребу културолошког приступа и терминологије везане за интеркултурне студије, како у конкретним историјским оквирима, тако и у савременим условима. Интердисциплинарно обучавање за присвајање најрелевантнијих садржаја везаних за књижевност, историју, религијске праксе, филозофска учења. Теоријски увиди, стечени током курса, у већој мери ће бити сучељавани са конкретним комуникативним праксама, тако да ће студенти бити у прилици да се упознају са стратегијама „примене“ и конкретизације идеја које су своје појмовно утемељење имале у оквирима студија интеркултурних односа.
Исход предмета: Оспособљавање студената за компетентно расправљање како о традицији и наслеђу међукултурних односа, тако и о савременим тенденцијама у њиховој тематизацији. Темељно познавање релевантних становишта у оквиру теоријске расправе о култури, и то у оба смера: с једне стране, унутар европских граница, посебно с обзиром на односе "водеће" културе у односу на остале, а с друге односе европских према неевропским културама. Стицање увида у историјске промене кроз промене доминантних културних парадигми. Упознавање са специфичностима култура, њиховог саморазумевања кроз конституцију односа према другима од древне усмене културе до савремених аудиовизуелних медија. Способност примене одређених теоријских поставки у анализама савремених феномена везаних за интеркултурну комуникацију у савременим глобалним условима и у оквирима новим електронске технологије.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Хеленски свет – конституција појма варвара, одсуство расизма, флексибилне културне размене у условима политеизма, слобода и ропство; Хеленистички свет – идеја космополиса, хеленизације; Хришћанство – монотеизам и идентитет, религија и истина; Ренесанса – синкретизам нове културне политике, дух културне размене међу монотеизмима; Модерност – колонијализам, Европа и неевропски свет; Просветитељство – дијалог међу културама, усвајање неевропске перспективе ради критике европских патологија; Предромантизам – идеја "народног духа", признање самосвојности свакој култури, одбацавање империјалне културне хијерархије, откриће народне уметности и баштине; Романтизам – "превредновање" односа према неевропским културама; Постколонијализам – сучељавање с колонијалном традицијом и наслеђем; "Глобално село" – интеркултурни односи и медијска умреженост; Миграцијски процеси и интеркултурна савременост <i>Практична настава</i> Оспособљавање за интеркултурну комуникацију и разумевање историјских искустава посредством дијалошког и групног рада. Уживљавање у "игру улога", увежбавање комуникативних образаца путем усвајања традираних модела, али уз покушаје осмишљавања нових комуникативних парадигми које би биле у прилици да унапреде или напусте оне постојеће праксе које су препознате као недовољне или мањкаве.
Литература: Есхил, <i>Персијанци</i> , Стубови културе, Београд 2011, прев. Г. Росић. Епиктет, <i>Обрасци воље и среће</i> , Градац, Чачак 2015, прев. Д. Фртунић.

Јан Асман, *Монотеизам и језик насиља*, Карпос, Лозница 2009, прев. Д. Аничих.

Пико дела Мирандола, *Говор о достојанству човеку*, Ф. Вишњић, Београд 1994, прев. С. Гуцевић.

Цветан Тодоров, *Страх од варвара: с оне стране судара цивилизација*, Карпос, Лозница 2010, прев. Ј. Стакић.

Монтескје, *Персијска писма*, Утопија, Београд 2004, прев. М. Видојковић.

Хердер, Јохан Готфрид, *Идеје за филозофију повести човечанства*, ИКЗС, Сремски Карловци/Нови Сад 2012, прев. О. Кострешевих.

Шлегел, Фридрих, *Критике и фрагменти*, Јурчић, Загреб 2006, прев. А. Сесар/Ј. Зовко.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени француски језик 1–4
Циљ предмета Упознавање са теоријским сазнањима о учењу и подучавању страног језика уопште, као и са појединим методама које су обележиле историју наставе француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Исход предмета Студент разуме опште теоријске поставке процеса учења и подучавања страног језика и уме да издвоји основне одлике различитих метода које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе француског као страног језика: дефиниција предмета и основна терминологија. Циљеви и задаци наставе француског као страног језика. Наука о језику и учење страног језика. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Критеријуми за типологију метода. Учење/подучавање граматике у различитим методама: експлицитно/имплицитно, дедуктивно/индуктивно. Историјски преглед основних метода у настави француског као страног језика закључно са АВГС методом (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода). Структуралне вежбе. АВГС метода и основни француски речник: израда првог корпуса француског говорног језика и критеријуми селекције наставне грађе. АВГС метода и верботонална метода фонетске корекције. Опште карактеристике аудитивне перцепције. Фонолошка решетка. АВГС метода и фазе у наставном процесу. <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација и проширивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала различитих методолошких оријентација. Критички осврт на основне методе које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода), те њихово поређење са савременим методама и приступима у настави француског као страног језика.
Литература Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i> . Paris: CLE International. Boyer, H., Butzbach-Rivera, M., Pendanx, M. (1990). <i>Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère</i> . Paris: CLE International. Cuq, J.-P. (dir.) (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG.

- Galisson, R. (1980). *D'hier à aujourd'hui: la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme*. Paris: CLE International.
- Gaonac'h, D. (1991). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*. Paris: Hatier / Didier.
- Germain, C. (2001). *Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*. Paris: CLE International.
- Puren, C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris: CLE International.
- Точанац-Миливојев, Д. (1997). *Методе у настави и учењу страног језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и Морфологија руског језика 2)
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријом и праксом извођења наставе руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.
Исход предмета: Након овог курса студент влада теоријским знањима из методике наставе руског језика и спреман је за хоспитовање – праћење васпитно-образовног рада у школи и за самостално држање часа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе руског језика као научна дисциплина. Руски језик као наставни предмет. Базичне категорије методике. Систем наставе руског језика. Циљеви и задаци. Садржаји наставе. Организациони облици наставе. Методи наставе руског језика. Принципи наставе руског језика. Обучавање аспектама руског језика у српској говорној средини. Настава фонетике са прозодијом, графије, ортографије и интерпункције; настава граматике, лексике; настава културе. Обучавање видовима говорне делатности. Рецептивни и продуктивни видови говорне делатности: аудирање, читање, говорење и писање; превођење у настави руског језика. Управљање наставним процесом (препаративна етапа). Наставни планови и програми. Уџбеничка литература у настави руског језика. Аудио-визуелна средства и компјутерска технологија у настави руског језика. <i>Практична настава:</i> Организација наставе (оперативна етапа). Час руског језика: организација и облици. Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Проверавање и оцењивање у настави руског језика. Тестирање у настави руског језика. Индивидуализација и диференцијација наставе руског језика.

Посебне форме извођења наставе. Орална настава руског језика. Ваннаставни рад у оквиру предмета Руски језик. Дидактичке игре у настави руског језика.

Текст у настави руског језика.

Наставник руског језика. Перманентно стручно усавршавање наставника руског језика.

Литература

Основна литература:

Раичевић В. (2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије

Допунска литература:

Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык

Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Циљ предмета Студенти ће стећи теоретска и практична знања из методике наставе књижевности и српског језика, развијати стручне компетенције и њихову апликативну примену као вид стицања професорских умења, професионалних способности и вештина.
Студент ће: • примењивати основна методичка знања и вештине, • умети самостално да структурира наставни час, • бити спреман за извођење наставе књижевности и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <u>Теоријска настава:</u> Појам, значај и циљеви наставе српског језика и књижевности; наставни принципи, методологија наставне књижевности и методички системи (аналитичко-интерпретативни, корелацијско-интеграцијски, интегративна настава, проблемска настава, учење путем откривања) аплицирани на књижевноуметничком делу; наставна средства, ИКТ у настави, типологија наставних часова; планирање и програмирање наставног градива и улога наставника у наставном процесу, припремни и радни задаци и други видови увежбавања и обнављања знања, докимологија у настави српског језика и књижевности; интерактивна настава, ученик као партиципацијент у наставном процесу, индивидуализација наставе књижевности; мотивација као наставни поступак; примена мапа ума у настави књижевности; култура изражавања као могућност ученичког усменог и писменог изражавања; праћење ученичких постигнућа и оцењивање. <u>Практична настава:</u> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Креирање наставних активности при интерпретацији књижевног дела уз поштовање узрасних могућности ученика и пројекција на три нивоа постигнућа; апликативна примена теоретских стручних и методичких знања; развијање студентских умења и функционална примена усвојених знања и вештина, индивидуална презентација књижевних дела у наставном процесу.
Литература Илић, Павле.(1997). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Прометеј (избор); Николић, Милија. (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1–6
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти примењују знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета Теоријска настава: Значај наставе Румунског језика и књижевности; Појам, предмет и задаци методике; Методика наставе румунског језика и књижевности (Методика и друге научне дисциплине, задаци наставе); Принципи наставе румунског језика и књижевности; Методе наставе румунског језика и књижевности; Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Обједињене језичке вештине 3 и 4 те Граматика енглеског језика 3 и 4
Циљ предмета: Овладавање теоријским основама учења и подучавања енглеског као страног језика и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Оспособљавање студената за разумевање процеса учења и подучавања енглеског као страног језика; упознавање студената с различитим теоријама, наставним методама и стратегијама учења и подучавања енглеског као страног језика; оспособљавање студената да критички оцењују примену разних приступа и техника у настави енглеског језика; оспособљавање студената да дискутују о корелацији теорије и праксе и анализирају потребе за новим методичким правцима и истраживањима; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви и задаци наставе енглеског као страног језика. Предмет методике наставе енглеског језика. Наставни метод, приступ, технике. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед теорија, метода и поступака у настави страних језика. Алтернативне наставне методе учења страних језика. Крашенова теорија усвајања страног језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Улоге ученика и наставника у наставном процесу. Фактори успешног учења страног језика. Когнитивни, афективни и друштвени фактори у настави страних језика. Улога афективних фактора у настави страних језика. Мотивација и интересовање ученика. Мотивационе технике у настави страних језика. Стратегије и стилови учења страног језика. Гарднерова теорија вишеструких интелигенција. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација представљених наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу; микронастава.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Krashen, S. D. (1987). The Input Hypothesis: Issues and Implications. London: Longman. 4. Larsen-Freeman, D. (2000). Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 5. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press.

6. Nunan, D. (1995). *Language Teaching Methodology*. Hemel Hempstead: Phoenix ELT.
7. Richards, J. C., Rodgers, T. S. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching: a description and analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan.
9. Ur, P. (2012). *A Course in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика са основама глотодидактике
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Прегледна граматика српског језика као страног
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским основама глотодидактике.
Исход предмета: Студент је усвојио теоријске основе глотодидактике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: матерњи и нематерњи језик (страни, други, језик средине). Билингвизам, мултилингвизам; бикултурализам, мултикултурализам. Настава матерњег и настава нематерњег језика: значај, циљ и задаци. Дидактика и методика: појам, предмет и задаци. Примењена лингвистика, глотодидактика, методика наставе језика: однос. Глотодидактички принципи. Чиниоци наставе. Приступ, метод, техника рада. Повезаност методике наставе нематерњег језика с другим наукама: лингвистика, психологија, педагогија, социolingвистика, психolingвистика, контрастивна анализа, дидактика. Преглед историјата теорије и метода наставе страних (других) језика. Граматичко-преводна метода, природна метода, директна метода, структурализам у настави страних језика, аудио-лингвална метода, аудио-визуелна метода, комуникативни приступ. Хипотезе о учењу и усвајању страних језика. Рецептивне (разумевање на слух, читање) и продуктивне (говор, писање) језичке делатности. Језичка грађа: акустичко-артикулациони оквир, граматика, лексика. Језичка и комуникативна компетенција. Учење/усвајање језика код деце и код одраслих. Наставна средства: врсте, функција, примена. Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе.
Литература Дурбаба, Оливера. <i>Теорија и пракса учења и наставе страних језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2011. Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i>. Нови Сад: Змај, 1998. Kremzer Nikola. <i>Osnove metodike nastave nemačkog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1983. Николић, Милија. <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. Petrović, Elvira. <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1988. Prebeg-Vilke, Mirjana. <i>Uvod u glotodidaktiku</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1978. Раичевић, Вучина. <i>Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2007. Točanac-Milivojev, Dušanka. <i>Metode u nastavi i učenju stranog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997. Vučo, Julijana. <i>Kako se učio jezik</i>. Beograd: Filološki fakultet, 2009. <i>Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika</i>. Podgorica, 2002.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Лексикологија словачког језика и Морфологија словачког језика 1 и 2
Циљ предмета Упознавање методике наставе словачког језика као матерњег. Овладавање специфичностима учења у настави словачког језика са циљем развијања способности студената за успешно извођење наставе словачког језика и језичке културе у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави словачког језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике словачког језика. Значај наставе словачког језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе словачког језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави словачког језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничково планирање градива (глобално и оперативно). Типови часова словачког језика. Мисаона и говорна активизација ученика. Мотивација ученика. Могућности индивидуализације и диференцијације наставе. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. Развијање одговарајућег односа према локалном говору и књижевном језику, говорне вежбе (прозодијске и др.). Различите облици писмених вежби и школски писмени задаци. Класификација ученичких грешака и њихово отклањање. <i>Практична настава</i> Развијање смисла и способности ученика за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање. Осмишљање и примена фонетских, фонолошких, морфолошких, лексичких, семантичких, стилских и правописних вежбања. Функционално комбиновање наставних метода са циљем усвајања, обнављања и систематизовања знања из језика. Мотивисање ученика у самосталном коришћењу уџбеника. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011

LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVIČ, M.: *Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry*. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008

PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: *Žiak a učebnica*. Bratislava: SPN, 1989

Студенти ће користити и уџбенике словачког језика за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета: Фонетика и ортоепија српског језика, Фонологија српског језика, Морфологија српског језика, Дериватологија српског језика, Синтакса и семантика падежа, Лексикологија српског језика 1 и 2, Синтакса и семантика глаголских облика; Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Дидактика
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе српског језика као матерњег. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави српског језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе српског језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике српског језика. Значај наставе српског језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе српског језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави српског језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничко планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. Методичка обрада садржаја из области фонетике и ортоепије, морфологије, творбе речи, синтаксе и семантике падежа, синтаксе глаголских облика, синтаксе просте реченице, синтаксе сложене реченице и лексикологије. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003, 15–169. Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са основама методике и дидактике немачког као страног језика, добијање увида о историјском развоју метода у настави немачког као страног језика, упознавање са принципима комуникативне методе, стицање теоријског знања о језичким вештинама (слушање, читање, писање и говор) и језичким средствима (граматика и вокабулар) као и оспособљавање студената да дате језичка вештине и средства ефективно подстиче и развија код ученика немачког језика.
Исход предмета Студент уме да наведе разлику између учења и усвајања првог, другог и страног језика. Он такође уме да објасни утицај теорија учења на наставу страног језика, као и утицај спољашњих и унутрашњих фактора на процес усвајања језика. Студент познаје историјски развој метода и уме да организује наставу у складу са принципима савремене комуникативне методе. Упознавајући се са језичким вештинама (читањем, слушањем, говором и писањем) студент уме да обради како штампане, тако и аудио текстове и да на основу датих текстова уз адекватне дидактичке поступке подстиче код ученика како поменуте вештине тако и знања вокабулара. Студент, такође уме на адекватан начин да уведе и обради граматику као и да осмисли граматичке вежбе у складу са принципима комуникативне наставе страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање предмета проучавања методике наставе немачког као страног језика. Утврђивање разлика између учења и усвајања првог, другог и страног језика (DaM, DaZ, DaF). Теорије учења (бихејвиоризам, нативизам, когнитивизам и конструктивизам) и настава страног језика. Утицај друштвених и индивидуалних фактора на процес учења и усвајања страног језика. Мотивација и фактори мотивације. Историјски развој метода наставе страног језика: граматичко-преводна метода, директна метода, аудио-лингвална, аудио-визуелна метода, комуникативна и интеркултурална метода, алтернативне методе. Памћење и учење (структура памћења, декларативна и процедурална знања, теорија обраде информације). Подстицање вештине читања, слушања, говора, писања, као и знања граматике и вокабулара. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима.
Литература Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i> . Tübingen: Narr. Bohn, R. (2003). <i>Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudieneinheit 22</i> . München: Langenscheidt. Dahlhaus, B. (1998). <i>Fertigkeit Hören. Fernstudieneinheit 5</i> . München: Langenscheidt. Funk, H. & Koenig, M. (1997). <i>Grammatik lehren und lernen. Fernstudieneinheit 1</i> . München: Langenscheidt.

Funk, H., Kuhn, Ch., Skiba, D., Spaniel-Weise, D. & Wicke, R. E. (2014). *Aufgaben, Übungen, Interaktion. DLL 4*. München:Klett-Langenscheidt.

Hallet, W. & Königs, F. (Hrsg.) (2010). *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. Seelze-Velber: Kallmeyer.

Kast, B. (2003). *Fertigkeit Schreiben. Fernstudieneinheit 12*. München: Langenscheidt.

Neuner, G. & Hunfeld, H. (1999). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Fernstudieneinheit 4*. München: Langenscheidt

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Schatz, H. (2001). *Fertigkeit Sprechen. Fernstudieneinheit 20*. München: Langenscheidt.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Мађарски језик: морфологија мађарског језика, Савремени правци у лингвистици и Савремени правци у проучавању књижевности
Циљ предмета Интензивно и савремено образовање будућег наставног кадра. Упознавање савремених метода у методици, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса.
Исход предмета Студент стиче потребу за перманентним усавршавањем у будућем наставном позиву, како у теоријском, тако и у практичном смислу. Усвојио је савремене методе у методици, теоријске аспекте предмета и наставе као процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци проучавања методике наставе мађарског језика и књижевности. Мотивација. Стратегије, методе, поступци. Култура наставе. Интердисциплинарност и ужа струка. Стратегије наставе језика ван нашег региона. Школа и глобална политика школства. Однос науке и наставе. Дидактички принципи у настави мађарског језика и књижевности. Методе и методски поступци који се користе у настави мађарског језика и књижевности. Типови, модели и организација наставних часова. Планирање, модели планирања. Компетенција резумевања текста, интерпретација лектира. Настава језика из аспекта модерне лингвистике. Методика писања састава, писмених задатака и креативно писање. Дигитална педагогија. <i>Практична настава</i> Проблеми наставника почетника. Организацијске форме наставе: разред, распоред часова, наставни час, ритуали на часовима итд. Циљеви и задаци наставе мађарског језика и књижевности. Наставни облици и наставне методе. Наставна средства, уџбеници, интернет. Планирање у настави: наставни план и програм, периодички план рада, планирање наставног часа. Писмени задаци ученика: исправљање, оцењивање. Креативне-продуктивне вежбе. Проверавање и оцењивање. Методика наставе мађарског као језика друштвене средине и страног језика и неговања матерњег језика.
Литература Az Élményközpontú irodalomtanítás-sorozat kötetei. Budapest: PONT Kiadó. Benedek András. 2008. <i>Digitális pedagógia – tanulás IKT-környezetben</i>. Budapest: Tipotex. Bruner, Jerome. 2004. <i>Az oktatás kultúrája</i>. Budapest: Gondolat. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai műveltség</i>. Budapest: Osiris. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai tudás</i>. Budapest: Osiris. Falus Iván szerk. 1998. <i>Didaktika</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Fűzfa Balázs. 2012. <i>Mentés másként. Tanulmányok, esszék irodalomról, olvasásáról, tanításról</i>. Budapest: PONT. Karikó Sándor szerk. 2012. <i>Középpontban a pedagógus. Régi értékek – új kihívások</i>. Szeged: Áron Kiadó. Kovács Eszter szerk. 2019. <i>A Fausttól a Szívlakáig</i>. Budapest: Tilos az Á Könyvek. Mikonya György. 2005. <i>A tanításművészet módszere</i>. Budapest: Gondolat–ELTE BTK. M. Nádasi Mária. 2003. <i>Projektoktatás. Elmélet és gyakorlat</i>. Budapest: Gondolat. Sipos Lajos szerk. 1998. <i>Irodalomtanítás az ezredfordulón</i>. Celldömölk: Pauz-Westermann. Sipos Lajos szerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó. Vámos Ágnes. 2003. <i>Metafora a pedagógiában</i>. Budapest: Gondolat. Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával?</i> Budapest: Humán Műhely.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и 2), Руског језика 3 (Синтакса руског језика 1 и 2), Методике наставе руског језика 1 и попуњен евиденциони картон методичке праксе са потписима наставника-ментора.
Циљ предмета: Оспособљавање студената за стручно и компетентно планирање и извођење наставе руског језика у школама.
Исход предмета: Након овог курса студент поседује потребна знања и влада неопходним вештинама за аналитичко посматрање, планирање и самостално извођење васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Практична настава</i> У VIII семестру у оквиру хоспитовања студенти посматрају васпитно-образовни рад искусних наставника и то: укупно 16 часова у основној и средњој школи, након чега држе самостално по један пробни час у једној од школа у којима су пратили наставу. На часовима вежби на факултету, у међусобној интеракцији и интеракцији са руководиоцем праксе, врши се анализа одслушаних часова, припремање за пробне часове, као и анализа тих пробних часова. Крајем семестра студент држи испитни час у једној од школа (у истој оној у којој је држао пробни час) у којима је хоспитовао. Студент је обавезан да редовно похађа угледне часове у школама, да води дневник хоспитовања и да се припрема за извођење часова.
Литература Основна литература: 1. Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије 2. Раичевић В.(2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства Допунска литература: 1. Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

2. Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд.
 3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык
 4. Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе књижевности и српског језика 1
Циљ предмета: Усвање и развјање стручних знања из домена методике наставе књижевности и језика; повезивање наставе књижевности и језика; систематско и континуирано изучавање наставом писмености; даље овладавање интерпретацијом књижевних дела из школских програма.
Исход предмета: Оспособљеност за примену методичких интерпретативних модела у настави књижевности и језика. Развијена способност за примену стечених знања у наставној пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Наставна обрада књижевног дела (појам, нивои обраде), методичке радње у проучавању књижевног текста, мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачки задаци и пројекти, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план рада на тексту, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретација, интеграциони чиниоци у тумачењу књижевног дела. Интерпретативно-аналитички систем у настави, принципи корелације и интеграције и повезивања у наставне системе. Књижевно дело у средишту наставног процеса, рад на тексту, стварање проблемских ситуација и вођење ка самосталном решавању проблема. Афирмација индивидуалне иницијативе. Различити методолошки приступи у зависности од књижевне врсте, књижевноисторијског периода и поетичких одлика књижевног дела. Подстицање креативности, развијање читалачких и аналитичких компетенција, неговање естетског сензибилитета. Систематски и континуиран рад у настави писмености. <i>Практична настава. Самостални истраживачки рад:</i> Осмишљавање интерпретативно-аналитичких модела у складу са научним захтевима. Уочавање разлика у методичком приступу на различитим нивоима наставе.
Литература: М. Николић, (1999): <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 405–629; П. Илић, (2003): <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>, Змај, Нови Сад, стр. 173 – 249; Д. Росандић, (1986): <i>Методика књижевног одгоја и образовања</i>, Школска књига, Загреб. Стр. 202–256, 473–575, 577–635; В. Брборић. <i>Правопис српског језика у наставној пракси</i>. Београд: Филолошки факултет. 2004. стр. 242–289. О. Радуловић, <i>Нове научне методологије у настави књижевности</i>. Нови Сад: Orpheus. 2011 (избор).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе француског језика 1
Циљ предмета Упознавање са теоријским принципима комуникативног приступа у настави француског језика. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање организације часа на принципима комуникативног приступа.
Исход предмета Студент познаје теоријске принципе комуникативног приступа у настави француског језика. Студент самостално припрема комуникативне активности, планира и организује часове на принципима комуникативног приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и принципи комуникативног приступа. Комуникација и интеракција. Невербална и вербална комуникација. Теорија комуникације Романа Јакобсона. Теорија комуникације школе Пало-Алто. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Језичке потребе. Психолошка концепција комуникативног приступа: когнитивна психологија. Конструктивизам Жана Пијажеа. Категорије знања. Фазе у усвајању страног језика. Лингвистичка концепција комуникативног приступа: генеративна граматика и прагматика. Теорија говорних чинова. Језичке вештине. Рецептивне и продуктивне језичке вештине. Вежбе за развијање језичких вештина. Педагошки материјал. Аутентични документ. Комуникативна активност. Улога наставника у комуникативном приступу. Евалуација знања у комуникативном приступу. Комуникативни приступ у односу на <i>approche actionnelle</i> . <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација теоријских знања кроз практичне активности и вежбе на педагошком материјалу и аутентичним документима. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање, организовање и симулација часа на принципима комуникативног приступа.
Литература Courtyllon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i> . Paris: Hachette FLE. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG. Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i> . Paris: CLE International. Galisson, R. (1980). <i>D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme</i> . Paris: CLE International. Germain, C. (2001). <i>Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire</i> . Paris: CLE International. Јакобсон, Р. (1966). <i>Лингвистика и поетика</i> . Београд: Нолит. Tagliante, C. (1994). <i>La classe de langue</i> . Paris: CLE International. Точанац, Д. (1997). <i>Методе у настави и учењу страног језика</i> . Београд: ЗУНС. Watzlawick, P. et al. (1972). <i>Une logique de la communication</i> . Paris: Éditions du Seuil.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског као нематерњег и страног језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика са основама глотодидактике
Циљ предмета: Стицање знања о специфичностима, основним теоријским поставкама и достигнућима наставе српског као нематерњег и страног језика. Развијање способности за практичну примену стечених теоријских знања.
Исход предмета: Студент зна специфичности, основне теоријске поставке и достигнућа наставе српског као нематерњег и страног језика. Способан је да примени теоријска знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед наставе српског као нематерњег језика. Српски као нематерњи језик у наставном плану и програму за основну и средњу школу: концепција, структура, циљеви и задаци. Фактори који утичу на наставу другог (српског) језика. Однос система матерњег и предметног језика. Изграђивање четири умења: разумевање на слух, говор, читање, писање. Усвајање акустичког оквира српског језика. Изграђивање вербалних способности на српском језику: језичке/граматичке вежбе, комуникативне вежбе. Типологија говорних вежби. Рад на богаћењу лексичког фонда. Улога граматике у настави. Обрада текста. Типологија писмених вежби. Домаћи задаци: циљ, врсте и облици. Праћење и вредновање ученичког рада. Индивидуализација и диференцијација наставе. Планирање наставног процеса: макро (глобални, годишњи) план, оперативни (месечни) планови, микро планови (план наставне јединице). Концепција уџбеничког фонда. Образовни стандарди за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Програм за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Практична настава (вежбе): Анализа литературе, наставног програма и уџбеника. Осмишљавање, израда и анализа различитих типова лексичких, граматичких и комуникативних вежби. Израда глобалног плана, оперативног плана и плана наставне јединице.
Литература Бурзан, Мирјана. <i>Методички приручник за наставу српскохрватског као језика друштвене средине</i>. Нови Сад: Педагошки завод Војводине, 1979. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић. <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике за 3. и 4. разред основне школе</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2008. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић, <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике од 5. до 8. разреда основне школе са оријентационим распоредом градива</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. Крајишник, Весна, Душанка Звекић-Душановић. <i>Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих: Приручник за наставнике</i>. Београд: Мисија ОЕБС-а у Србији, 2017. Кочиш, Никола, А. Чипкар, Ј. Јерковић, Е. Брунет. <i>Српскохрватски у школама народности, Приручник за учитеље и наставнике</i>. Нови Сад: Покрајински завод за издавање уџбеника, 1966. <i>Образовни стандарди и Програми за Српски као нематерњи језик и Српски као страни језик.</i>

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008.

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методички системи у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Методике наставе словачког језика 1
Циљ предмета Стицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе словачког језика и књижевности. Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену знања у настави словачког језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави словачког језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма у настави. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Примена методичких радњи у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика за читање, врсте читања, давање истраживачких задатака, локализовање текста, сачињавање плана текста, тумачење непознатих речи и израза, интерпретацију дела). Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Припремање ученика за школску интерпретацију књижевног дела. Реализовање различитих методичких приступа књижевноуметничким делима у школској обради књижевних дела. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVIČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 OBERT, V. : <i>Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov</i> . Bratislava: Vydavateľstvo Pol'ana, 2003 OBERT,V.: <i>Detská literatúra a čitateľský rozvoj dieťaťa</i> . Nitra: Aspekt, 2002 Студенти ће користити и словачке читанке за више разреде ОШ и за четири разреда

гимназије.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена; Организација дидактичког процеса учења румунског језика и књижевности у школи; Наставни план; Наставни програм; Уџбеници; Планирање дидактичке активности; Наставна средства; Лекција; Типови часова; Планирање и програмирање наставног градива из румунског језика и књижевности (Степен планирања и програмирања, начела планирања наставног градива из румунског језика и књижевности, наставничко планирање градива, припремање наставника за рад);
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе енглеског језика 1
Циљ предмета: Овладавање теоријским и практичним приступима настави језичких вештина и елемената и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Упознавање студената с различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина; упознавање студената с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настава рецептивних језичких вештина (слушања и читања). Настава продуктивних језичких вештина (говорења и писања). Настава језичких елемената (граматике, вокабулара и изговора). Преглед метода презентирања рецептивних и продуктивних језичких вештина. Култура у настави страних језика. Комуникација и интеракција у разреду. Употреба матерњег језика у настави страног језика. Управљање разредом. Наставни план и програм. Стандарди квалитета уџбеника и упутства о њиховој употреби у настави страних језика. Организација наставних садржаја. Анализа језичких грешака и приступ грешкама. Тестирање и оцењивање ученика. Примена савремене технологије у наставном процесу. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press. 4. Nunan, D. (1995). Language Teaching Methodology. Hemel Hempstead: Phoenix ELT. 5. Scrivener, J. (2011). Learning Teaching. Oxford: Macmillan. 6. Spratt, M., Pulverness, A., & Williams, M. (2005). The TKT Teaching Knowledge Test Course. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Tanner, R., Green, C. (1998). Tasks for Teacher Education. London: Longman. 8. Ur, P. (2012). A Course in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета Методика наставе српског језика и књижевности 1; Теорија књижевности 1 и 2, Српска усмена књижевност 1 и 2; Средњовековна књижевност, Српска књижевност 1 и 2, Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе српског језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави српског језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са обележјима добре наставе немачког језика, документима и правилницима неопходним у раду у основним и средњим школама, структуром часа наставе страног језика, различитим облицима и концептима наставе као и техникама успешне модерације наставног часа. Осим тога, циљ предмета је развијање вештине критичке анализе и адаптације уџбеника, оспособљавање студената на дидактизовање аутентичних текстова и њихову примену у настави, усмено и писмено исправљање грешака, тестирање и оцењивање ученика, као и задавање адекватног домаћег задатка.
Исход предмета Студент уме да наведе обележја добре наставе немачког језика, познаје правилнике и документа и уме да организује наставни час у складу са њима. Студент уме да напише глобални, оперативни и детаљни план часа и организује и модерира наставни час примењујући широк спектар наставних метода који подстичу активност и интеракцију на часу. Студент, такође познаје правила за кориговање писмених и усмених грешака, уме да зада адекватан контролни, писмени и домаћи задатак којим ће се тестирати различите вештине код ученика као и да вреднује њихова постигнућа. Студент уме критички да користи уџбенике, дидактизује аутентичне текстове и успешно их интегрише у наставни процес.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обележја добре наставе немачког језика, предуслови за учење (ученици; просторни, организацијски и материјални услови школе), наставни план и програм, годишњи програм рада школе, индивидуални образовни план (ИОП), циљеви наставе страних језика, Заједнички европски референтни оквир за језике, Стандарди постигнућа. Планирање васпитно-образовног рада (глобално, оперативно, детаљно), артикулација наставног часа, структура наставног процеса и типологија часова. Наставне методе и методички системи, концепти наставе, облици рада и интеракција у настави немачког језика. Узроци грешака приликом учења страног језика, писмена и усмена коректура грешака, вредновање грешака. Домаћи задаци, тестирање и провера знања, оцењивање. Уџбеник и додатни материјали и њихова адаптација. Улога и значај аутентичних текстова у настави немачког језика. Комуникација и сарадња, подстицање и неговање демократског духа у учионици, атмосфера и међуљудски односи. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима. Симулација часова немачког језика и њихова критичка анализа.
Литература Brand, Tilman von (2010). <i>Deutsch unterrichten: Einführung in die Planung, Durchführung und Auswertung in den Sekundarstufen</i> . Seelze-Velber: Kallmeyer-Klett. Funk, Hermann et al.(2014). <i>Deutsch Lehren Lernen 4: Aufgaben, Übungen, Interaktion</i> . München:

Klett-Langenscheidt.

Kleppin, K. (2001). *Fehler und Fehlerkorrektur. Fernstudieneinheit 19*. München: Langenscheidt.

Kuveljić, D. & Jović, N. (2013). *101 odgovor na 101 pitanje o tome šta svaki nastavnik treba da zna*. Beograd: Kreativni centar.

Najdanović Tomić, J. (2015). *Opšti standardi postignuća za kraj opšteg srednjeg i srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u delu opšte obrazovnih predmeta. Za predmet strani jezik. Priručnik za nastavnike*. Beograd: Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Mrše, S. & Jerotijević, M. (2012). *Priručnik za planiranje i pisanje individualnog obrazovnog plana*. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2008). *Metodičke aplikacije: Planiranje, programiranje i pripremanje nastave srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2010). *Metodički sistemi u nastavi srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Stanisavljević, N.; Momčilović, A. & Milojević, Z. (b.g). *Dobra priprema za čas – uspešan čas*. Obrazovni kreativni centar.

Stipančević, A. (2018). Uloga i značaj autentičnih tekstova u nastavi nemačkog jezika – rezultati kvalitativnog istraživanja. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Prištini*. XLVIII (1), 43-58.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Trim, J. et al. (2001). *Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen* (GER), München: Langenscheidt.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени правци у лингвистици, Савремени правци у проучавању књижевности и Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену и развој научних и стручних знања из области методике наставе мађарског језика и књижевности. Интензивније, савременије образовање наставног кадра. Укључивање у живот школе, у образовно-васпитни процес. Упознавање најновијих метода наставе (e-learning).
Исход предмета Студент познаје облике наставног и ван-наставног образовно-васпитног рада, способан је за практичну примену теорије, развијање самосталности, критичности и инвентивности у употреби метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја школства и развијање стратегија и метода у настави језика и књижевности. Етика, толеранција и идентитет у настави. Наставна средства и помагала. Проверавање и оцењивање. Конструктивна педагогија. Наука о књижевности и настава књижевности. Разумевање и интерпретација текстова. Лингвистика и учење граматике на часовима матерњег језика. Аспекти и методе учења правописа. Педагог као модел. Проблеми e-learning-a. Школска администрација. Ван-наставне активности, такмичења, додатна и допунска настава. Час у библиотеци. Култ и настава књижевности. Рад са надареном децом и инклузивна настава. <i>Практична настава</i> Анализа уџбеника. Састављање тестова и интерактивних тестова. Организација ван-наставних активности. Интерпретација текстова и модерна лингвистика у пракси. Развијање компетенција на часу матерњег језика. Наставне вежбе на часу и у одељењима основне и средње школе, састављање портфолиа на основу извођења наставе и других активности. Учествовање на стручним усавршавањима професора мађарског језика.
Литература Barták Balázs–Bokányi Péter et al. 2002. <i>Irodalomtankönyv ma</i> . Budapest: Pont Kiadó. Fenyő D. György. 2010. <i>Hézagpótlás – A kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budapest: Aula.info. Gordon Győri János. 2004. <i>Tehetségpedagógiai módszerek</i> . Budapest: Gondolat. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>A tanórába foglalt Arany János</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>Órasoroló. Tanári kézikönyv</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2014. <i>Tanítástaktika. Magyar tanárok kézikönyve</i> . Újvidék: BTK. Karlovitcz János. 2001. <i>Tankönyv. Elmélet és gyakorlat</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Katona Edit–Horváth Futó Hargita. 2018. <i>A kötelező általános középiskolai és szakközépiskolai oktatás végén elvárt tanulói teljesítmény általános tudásszabványai – képzési standardjai az általános tantárgyakból. Magyar nyelv és irodalom. Tanári kézikönyv</i> . Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet. Mészáros I.–Németh A.–Pukánszky B. 2004. <i>Neveléstörténet</i> . Budapest: Osiris. Petriné Feyér Judit. 2004. <i>A problémaközpontú csoportmunka</i> . Budapest: Gondolat. Veszprémi László. 2005. <i>Didaktika</i> . Szeged: SZTE.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе матерњег језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави матерњег језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ЈКК, модул Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Дидактика италијанског и шпанског језика, књижевности и културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних основа за извођење савремене наставе италијанског и шпанског језика, књижевности и култура ових романских народа. Припрема наставе, одабир и обликовање аутентичног материјала у дидактичке сврхе уз примену стратегија најсавременијих метода у настави страних језика. Усвајање елемената стране културе и књижевне продукције преко наставе језика.
Исход предмета Студенти познају најважније методе, приступе и стратегије у настави италијанског и шпанског језика. Владају основним појмовима релевантним за методику наставе страних језика, књижевности и културе. Упознати су са савременим приступима у настави страних језика, књижевности и култура. Умеју да изврше припрему часа, обликују језички, књижевни и културолошки материјал према нивоу знања и потребама ученика, као и да га користе у наставне сврхе, у учионици и у онлајн настави. Умеју да користе савремени књижевни текст у настави.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови у методици наставе страних језика (приступи, методе, стратегије, технике; процес усвајања страног језика, стицање и развој језичких компетенција, интерференција и метајезик, језички трансфер, фосилизација грешака). Кратак историјски преглед развоја методике наставе страних језика, књижевности и култура као научних дисциплина (од граматичко-преводног метода до комуникативног и интерактивног присуца настави, те интегративног метода). Савремене тенденције у настави страних језика, документи Савета Европе и препоруке, дигитализација наставног материјала, методика наставе на даљину и у раду са е-платформама. <i>Практична настава:</i> Критичко тумачење и анализа наставних садржаја представљених у уџбеницима шпанског/ италијанског као страног језика. Анализа елемената културе у уџбеницима за шпански/ италијански као страни језик . Примена стечених знања за осмишљавање наставне јединице и извођење наставе. Прилагођавање индивидуалним потребама ученика. Употреба информационих технологија у настави страног језика. Вежбе прате наставне садржаје обрађене на предавањима. За рад код куће користи се интернет платформа Мудл (<i>Moodle</i>).
Литература Balboni, Paolo, <i>Didattica dell'italiano come lingua seconda e straniera</i> , Torino: Loescher, 2014. Moreno Fernández, Moisés. <i>Cine y competencia léxica en la enseñanza del español como lengua extranjera</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2020. Spera, Lucinda, <i>La letteratura per la didattica dell'italiano agli stranieri : cinque percorsi operativi</i>

nel Novecento, Ospedaletto-Pisa : Pacini Editore, 2014.

Точанац-Миливојев, Душанка, *Методе у настави и учењу страног језика*, Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997

Vedovelli, Massimo, *Guida all'italiano per stranieri*. La prospettiva del Quadro comune europeo per le lingue, Roma: Carocci, 2007.

Vučo, Julijana. *Kako se učio jezik: pogled u istoriju glotodidaktike od prapočetaka do Drugog svetskog rata*, Beograd : Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, 2009.

Consejo de Europa. *Marco de Referencia europeo para el aprendizaje, la enseñanza y la evaluación de lenguas*. Madrid: Instituto Cervantes. 2002.

Plan Curricular del Instituto Cervantes. 2006.

https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/

Sánchez Lobato, Jesús.; Isabel Santos Gargallo *Vademécum para la formación de profesores*.

Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid: SGEL. 2004

Alonso, Encina. *¿Cómo ser profesor y querer seguir siéndolo?* Madrid: Edelsa. 2005.

MarcoELE. *Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera*. <https://marcoele.com/>

Arnold, Jane. (ed.) *La dimensión afectiva en el aprendizaje de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press. 2000.

Јовановић, Ана. *Student and teacher attitudes in second language learning*. Београд : Задужбина Андрејевић. 2009.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима; волонтира у музејима, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери; волонтира на конференцијама и скуповима, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; волонтира у библиотекама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм/студијски програми : ЖК; модул Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Модернистички роман
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Европска књижевност 19. века
Циљ предмета Упознавање студената са основним приповедачким поступцима, тематским оквирима и идејним токовима модернистичког романа. Упућивање студената у избор и начин коришћења секундарне литературе као и у самостално тумачење књижевног дела.
Исход предмета Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују литерарност и књижевне поступке и достигнућа модернистичког романа у Европи и САД.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Увод у модернистички роман. Наслеђе 19. века (Флобер, Достојевски, Зола). Епифанија. Роман тока свести. Натурализам. Психологија. Традиција. Роман и мит (Џејмс Џојс, Томас Ман, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Ц. Франк). Импресионизам и субјективност. Интертекстуалност и алузивност. Књижевност апсурда. Језичка конститутивност тропа. Метатекстуалност. Енциклопедизам. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Модернистичко наслеђе у савременом роману. Утицај европских модерниста на српске романсијере (М. Црњански, И. Андрић, Д. Киш). <i>Практична настава:</i> Читање и тумачење одабраних одломака из примарне и секундарне литературе.
Литература <i>Примарна.</i> Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> , прев. Петар Ђурчија, Београд, 1991. Џ. Џојс, <i>Уликс</i> , прев. З. Пауновић, Београд, 2004. Франц Кафка, <i>Процес</i> , прев. Вида Печник, Београд, 1968. М. Пруст, <i>Једна Сванова љубав</i> , прев. Ж. Живојиновић, Београд, 2004. Т. Ман, <i>Чаробни Брег</i> , прев. М. Ђорђевић и М. Половина, Београд, 1964. В. Фокнер: <i>Бука и Бес</i> , прев. Б. Марковић, Београд, 2001. 9. А. Ками, <i>Странац</i> , прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Владимир Набоков, <i>Лолита</i> , прев. Бранко Вучићевић, Београд, 1987. <i>Секундарна.</i> Иво Видан, <i>Романи струје свијести (Џојс, Фокнер)</i> Загреб, 1971. З. Пауновић, <i>Историја, фикција, мит</i> , Београд, 2006. Д. Стојановић, <i>Парадоксални класик Томас Ман</i> , Београд, 1997. Е. М. Мелетински, <i>Поетика мита</i> , прев. Ј. Јанићијевић, Београд, 1983 (3. део, „Митологизам у књижевности 20. века“, стр. 283-365). Ц. Бел-Виљада, <i>Уметност ради уметности и књижевни живот</i> , прев. В. Гвозден, Н. Сад, 2004 (погл. „Књижевни модернизам и даље“, стр. 189-236). Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, <i>Мит и Сизифу</i> , прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Нина Берберова, „Набоков и његова <i>Лолита</i> “, прев. Л. Суботин, <i>Мостови</i> , бр. 114, 1998, стр. 56-73.

Студијски програм : Компаративна књижевност са теоријом књижевности, ОАС
Назив предмета: Светска авангардна поезија
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из Светске модернистичке поезије.
Циљ предмета Упознавање са проблемима, структуром и поетичким особеностима песништва стилске формације авангарде у различитим националним варијантама, правцима и покретима: кубизам, експресионизам, футуризам, конструктивизам, летризам, надреализам. Метафоричност, метонимичност, херметичност, дискурзивност, интертекстуалност. Везе са осталим уметностима, интермедијалност.
Исход предмета Студенти морају овладати компаративним, теоријским и интерпретативним аспектима кључних појава и песника у европском и светском авангардном контексту. Типолошке сродности и разлике са српским авангардним песницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> : Кључни представници авангардних покрета и тумачење њихових песничких текстова: Гијом Аполинер, Георг Хајм, Георг Тракл, Готфрид Бен, Федерико Гарсија Лорка, Пол Валери. <i>Практична настава</i> Изборни реферати: Бертолд Брехт, Сен Џон Перс, Константин Кавафи, Х. Л. Борхес, Силвија Плат, Ана Ахматова, Марина Цветајева, Владимир Мајаковски, Ђузепе Унгарети, Вислава Шимборска.
Литература Модерно светско песништво, 1-2, 1983 (и др. антологије модерног песништва); Х. Фридрих, Структура модерне лирике, 2003; С. М. Баура, Наслеђе симболизма, 1970; М. Рејмон, Од Бодлера до надреализма, 1958; Е. Вилсон, Акселов замак или о симболизму, 1964; Т. Манојловић, Основе и развој модерне поезије, 1987; Б. Радовић, О песницима и о поезији, 2001, Још о песницима и о поезији, 2007; М. Магарашевић, Европски песници, 2010; Срдан Богосављевић, Експресионистичка лирика, Нови Сад, 1998; Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури, 2011; Ј. Новаковић, Интертекстуална истраживања, 2012, Бојана Стојановић Пантовић: Георг Тракл и српски експресионизам у: <i>Чист облик екстазе</i> , Краљево, 2019. Остала литература предвиђена силабусом.

Студијски програм : ОАС ЈКК, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Модерна драма
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит из предмета Романтизам и реализам у светској књижевности
Циљ предмета Студент треба да се упозна са драмским стваралаштвом с краја 19. века и током 20. века и да сагледа његово наслеђе у савременом стваралаштву. Овладава драмским техникама, кључним мотивима и посматра драму у контексту промена интелектуалне климе и развоја позоришних пракси.
Исход предмета Студент уме самостално да анализира драмско дело, као и да разуме релацију између теоријско-манифестних текстова, самог књижевног дела и позоришне изведбе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Натуралистички основи и грађанска драма Х. Ибзена и А. Стриндберга – класни и родни сукоби. Модернистичке иновације А. П. Чехова и сарадња са К. Станиславским. Зачетник самосвојног америчког драмског писма и Јуџин О’Нил. Авангардна драма (А. Арто). Епско позориште Б. Брехта; театар апсурда С. Бекета, Е. Јонеска. Савремена драма (Х. Пинтер, Е. Јелинек, С. Кејн). <i>Практична настава</i> Анализа текстова и сценских/филмских адаптација.
Литература Вилијамс, Р. (1979). <i>Драма од Ибзена до Брехта</i> . Београд: Нолит. Миочиновић, М. (ур.) (1981). <i>Модерна теорија драме</i> . Београд: Нолит. Христић, Ј. (1986). <i>Студије о драми</i> . Београд: Народна књига. Сонди, П. (2008). <i>Студије о драми</i> . Нови Сад: Orpheus. Брехт, Б. (1966, 1979). <i>Дијалектика у театру</i> . Београд: Нолит. Иберсфелд, А. (1982). <i>Читање позоришта</i> . Београд: „Вук Караџић“. Арто, А. (1971). <i>Позориште и његов двојник</i> . Београд: Просвета. Христић, Ј. (1981). <i>Чехов драмски писац</i> . Београд: Нолит. Саразак, Ж.-П. (2015). <i>Поетика модерне драме</i> . Београд: Clio. Lehmann, H.-T. (2004). <i>Postdramsko kazalište</i> . Zagreb: Centar za dramsku umjetnost; Beograd: Tkh - Centar za teoriju i praksu izvođačkih umetnosti.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српска књижевност и језик; модул: Компаративна књижевност)
Назив предмета: Стандардни српски језик: синтаксичке структуре и облици
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о устројству функционисања синтаксичког и семантичког система српског језика. Усвајање правила која регулишу унутарсинтагматске и реченичне односе - конституисање просте реченице с посебним освртом на типологију и карактеристике реченичних чланова као и усвајање правила по којима функционише систем глаголских облика, те стицање знања о глаголским облицима за обележавање времена и начина.
Исход предмета: Савладане основе синтаксичко-семантичког система српског језика. Успешна сегментација текста: идентификација сентенцијалних и синтагматских структура и успешна морфосинтаксичка анализа основних реченичних конституената. Усвојена релевантна обележја глаголских облика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни синтаксички појмови; синтаксичке структуре, односи комплементизације, детерминације, валенције, рекције 2. Реченица: типологија 3.Обележја просте реченице: структура, реченични конституенти; 4. Предикат: типологија; 5. Синтакса и семантика глаголских облика; 6.Субјекат: граматичка и семантичка обележја (однос с предикатом: конгруентност/инконгруентност, семантичка спојивост; персоналност/имперсоналност, активност/пасивност); 7. Комплементизација: типологија - објекат (синтаксичко-семантичка обележја); допунски адвербијал; номинална комплементизација, квалификативне допуне; 8. Детерминација (обавезна детерминација експлицитног/имплицитног карактера). <i>Практична настава</i> Рад на тексту, приказ и разговор о литератури, провера знања тестирањем
Литература Белић, Александар. <i>Опита лингвистика</i> [Изабрана дела. I и II]. Београд/Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Будућност, 1998; Вићентић, Биљана и др. <i>Грађа за библиографију српске синтаксе [1858- 1998]</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001; Мразовић, Павица. <i>Граматика српскохрватског језика за странце</i> . Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009; Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска, 2005; Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i> . Сремски Карловци/Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Добра вест, 1990; Радовановић, Милорад. Библиографија радова Милке Ивић. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику XXVII-XXVIII (1984-1985): 1-13</i> ; Станојчић, Живојин; Поповић, Љубомир; Мицић, Стеван. <i>Савремени српскохрватски језик и култура изражавања</i> , Нови Сад / Београд: Завод за уџбенике, 1989 [или неко од каснијих издања]; Стевановић, Михаило. <i>Савремени српскохрватски језик (Граматички системи и књижевнojeзичка норма)</i> . Синтакса [књига II]. Београд: Научна књига, 1979.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Опус Борислава Пекића у светлу нових теорија романа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са опсесивним темама, поетиком и кључним делима Борислава Пекића. Позиционирање Б. Пекића и његовог романескног опуса у контексту нових теорија романа
Исход предмета Познавање кључних дела Борислава Пекића као и његовог места у савременој српској прози. Оспособљеност за разумевање Пекићеве прозе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пекићеве основне теме – од судбине српског грађанског друштва до судбине материјалистичке цивилизације; поетички лик: прелаз од романа идеја, ка историографској метафикцији, до пара-жанровског, односно антрополошког романа. <i>Практична настава</i> Анализа: одломка из <i>Златног руна</i> (I), романа <i>Како упокојити вампира</i> , одломка из мемоара <i>Године које су појели скакавци</i> , одабраних есеја, као и романа <i>Беснило</i> .
Литература Петар Пијановић, <i>Поетика романа Борислава Пекића</i> , Просвета, Београд, 1991. (одломци) Борислав Пекић, <i>Златно доба дијалога</i> , Службени гласник, Београд, 2012 (одломци) <i>Поетика Борислава Пекића</i> , Службени гласник, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2008. Линда Хачион, <i>Поетика постмодернизма</i> , Светови, Нови Сад, 1997.

Студијски програм: Филозофија ОАС; ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Филозофија уметности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема.
Циљ предмета: Циљ курса Филозофија уметности је да омогући разумевање особености подручја филозофије уметности и проширивање знања о појетичкој филозофији. Уочавање сличности и разлика између филозофије уметности и естетике, као и њихових подручја примене и утицаја.
Исход предмета: Исход предмета омогућава да студент буде способан да самостално препозна, одреди и објасни специфичности подручја филозофије уметности. Зна да наведе и прикаже најважније представнике филозофије уметности од античког до савременог доба. Студент показује значајан ниво самосталности у приступу филозофији уметности и њеним кључним представницима.
Садржај предмета Теоријска настава укључује упознавање са главним појмовима од пре-сократске филозофије до савремене филозофије, као и са фундаменталним проблемима филозофије уметности. Практична настава: вежбе - анализа изворних текстова. Теме: Шелингова филозофија уметности. Кјеркегорово схватање уметности. Хајдегерово одређење уметничког дела. Рансијерова филозофија уметности. Делез и филозофија филма. Бењаминово схватање уметности. Филозофија филма. Филозофија музике.
Литература: 1. Шелинг, Ф.В.Ј. (1989). <i>Филозофија уметности</i> . Београд: БИГЗ. 2. Кјеркегор, С. (2015). <i>Или-или</i> , Београд: Службени гласник. 3. Хајдегер, М. (1996). <i>Извор уметничког дела</i> . Врбас: Слово. 4. Рансијер, Ж. (2010). <i>Еманциповани гледалац</i> . Београд: Едиција Југославија. 5. Делез, Ж. (1998). <i>Покретне слике</i> . Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 6. Бењамин, В. (1971) "Уметничко дело у доба своје техничке репродуктивности", у: <i>Уз критику силе</i> ,. Загреб: Студентски центар свеучилишта. 7. Рајковић, М. (2018) „Уметност и стварност савремене епохе: Бењамин, Делез и Рансијер”. у: <i>Естетско и стварно</i> . Београд: Естетичко друштво Србије.

Студијски програм: Филозофија (ОАС), Психологија (ОАС), Језик, култура и књижевност модул Компаративна књижевност (ОАС)
Назив предмета: Филозофија духа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема посебних услова.
Циљ предмета Студенти треба да упознају специфичности приступа менталним феноменима из перспективе савремене (англосаксонске) филозофије, развију способност за аналитички приступ менталним феноменима, разумеју однос између филозофије духа и филозофије језика у савременом контексту, уоче разлике у приступу менталним феноменима у континенталној и аналитичкој традицији, сагледају читав распон филозофске тематизације феномена духовног (његове когнитивне, волитивне, емотивне, персоналне, практичне аспекте) и препознају у методолошком погледу значај мисаоних експеримената у проучавању људског духа.
Исход предмета Студенти знају како да средствима језичке анализе приступе решавању проблема одређења људског духа, умеју да у виду мисаоног експеримента поставе проблем везан за неки аспект анализе менталних феномена и предложи његово решење, уоче методске и термилошке финесе аналитичког приступа феноменима духовног, препознају типичне аргументе у филозофским дебатама везане за одређене правце (монизам, дуализам, идеализам, материјализам, редукционизам итд.), примењују знање стечено на курсу на сагледање позиција и проблема обрађиваних на ранијим курсевима сличног садржаја (нпр. Теорија сазнања), идентификују филозофске проблеме везане за проучавање људског духа у другим форматима и медијима (литерарним текстовима, визуелним и филмским приказима, фиктивним и контрафактичким сценаријима и сл.).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам духа после лингвистичког обрта у савременој филозофији. Когнитивни, волитивни, емотивни аспекти духовних феномена. Проблем одређења свести и самосвести из перспективе савремене (аналитичке) филозофије. Проблем слободе воље. Проблем личног идентитета. Старији и новији спорови у филозофији духа (контроверза између детерминизма и индетерминизма, компатибилизма, либертаријанизма и инкомпатибилизма, редукционизма и емергентизма итд.). Методски приступи феномену духовног у савременој филозофији (аналитички, прагматистички, феноменолошки, наративни приступ). Светоназорне претпоставке филозофског проучавања духа (материјализам, физикализам, психологизам и сл.). Карактеристике језичке анализе феномена духа. Метода мисаоних експеримената. Савремене филозофске теорије (само)свести, теорије емоција, теорије памћења и друге специјалне теорије. Феномен медијалности духа и медији духа. <i>Практична настава</i> Рад на текстовима модерних филозофа духа. Анализа филмског приказа проблема (нпр. промена или замена идентитета, губитак памћења, промена психичког стања, проблем квалија (<i>qualia</i>) и сл.). Самостално конципирање и разрађивање мисаоног експеримента. Писање есеја на ту тему.
Литература 1. Богдановски, М., Лазовић, Ж. (прир.) (2008). <i>Скептички приручник</i> 2. Савремени скептицизам. Београд: Плато. 2. Дејвидсон, Д. (1995). <i>Метафизички огледи</i>. Београд: Студентски издавачки центар. 3. Павковић, А. (прир.) (1980). <i>Свест и сазнање</i>. Огледи из савремене аналитичке философије. Београд: Нолит. 4. Расел, Б. (2008). <i>Анализа духа</i>. Београд: Откровење. 5. Сесардић, Н. (1984). <i>Физикализам</i>. Београд: Истраживачко-издавачки центар ССО Србије. 6. Станковић, Б. (прир.) (2004). <i>Психофизички идентитет или сазнајно повлашћен положај?</i> Панчево: Мали Немо.

7. Џејмс, В. (1940). *Прагматизам и Есеји о радикалном емпиризму*. Београд: Космос.

Студијски програм : ОАС Филозофија; ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Историја марксизма
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студент се упознаје с историјскополитичким контекстом у коме настају Маркова филозофија и критика политичке економије, те продубљује разумевање односа између тог контекста и тематских садржина његове теорије; студент стиче способност сагледавања целине корпуса Маркових филозофскоантрополошких, филозофскоисторијских и политичких, као и економских списа; проширује знање о најважнијим Марковим филозофским претходницима (Смит, Рикардо, Хегел, Фојербах) и упознаје најзначајније представнике потоње марксистичке рецепције његове теорије (Лењин, Роза Луксембург, Корш, Грамши, Адорно и Хоркхајмер, Маркузе, Лукач, Алтисер, Балибар, Пулансас, Бурдије, Рансијер, Цејмсон) из историјске перспективе; студент овладава основним категоријама марксизма (класа и класна свест, марксистичка теорија рада, теорија вредности, теорија државе, идеологије, критика културе).
Исход предмета Студент је стекао знање о основним појмовима и категоријама Маркове теорије у систематској и историјској перспективи. Студент је способан да уочи сличности и разлике између изворног Марковог учења и потоње његове рецепције. У стању је да идентификује основне правце развијања марксистичке теорије из историјске перспективе, као и да самостално изведе критички закључак о валидности или актуелности темељних категорија марксизма с обзиром на савремено друштво.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основе економског учења Смита, Рикарда и француских социјалиста. Схватање односа грађанског друштва и државе код Хегела. Најстајање радничког покрета. Марково рано схватање човека и проблем отуђења. Предмет критике политичке економије. Марково схватање дијалектике. Појам рада, радне снаге и начина производње. Однос базе и надградње. Појам робе и фетишки карактер робе. Капитализам. Однос рада и капитала. Апстрактни рад и друштвено корисни рад. Употребна вредност, разменска вредност, вредност. Вишак вредности и експлоатација. Класа и класна свест. Класни односи и класна борба. Критика грађанске државе и њених облика. Светско тржиште, империјализам. Идеологија и идеолошки апарати. Критика културе. Марксизам и женско питање. <i>Практична настава</i> Анализа изворних филозофских текстова.
Литература 1. Маркс, К. / Енгелс, Ф. (1973). <i>Рани радови</i> . Загреб; „Напријед“. 2. Маркс, К. (1978). <i>Капитал</i> . Београд: „Просвета“. 3. Маркс, К. (1979). <i>Основи критике политичке економије</i> . Београд: „Просвета“. 4. Маркс, К. (1973). <i>Темељи слободе</i> . Загреб: „Напријед“. 5. Маркс, К. / Енгелс, Ф. (1975). <i>Немачка идеологија</i> . Београд: „Србија“. 5. Вранички, П. (1975). <i>Историја марксизма I-II том</i> . Загреб: „Напријед“. 6. Хајнрих, М. (2015). <i>Увод у Маркову критику политичке економије</i> . Загреб: „Центар за радничке студије“. 7. Лењин, В. И. (1983). <i>Држава и револуција</i> . Београд: „Просвета“. 8. Луксембург, Р. (1976). <i>Социјална реформа или револуција</i> . Београд: „БИГЗ“. 9. Корш, К. (1970). <i>Марксизам и филозофија</i> . Београд: Комунист.

10. Лукач, Ђ. (1970). <i>Повијест и класна свијест</i>. Загреб: „Напријед“.   11. Алтисе, Л. (1971). <i>За Маркса</i>. Београд: „Нолит“.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност), ОАС Психологија, ОАС Социологија
Назив предмета: Етика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Циљ предмета „Етика” је да се студенти упознају са основним садржајима етике као филозофске дисциплине, да схвате историјску и систематску перспективу односа између основних етичких појмова и категорија.
Исход предмета Исход предмета „Етика” је оспособљавање студената за савлађивање и практичку примену искуства етичког мишљења у различитим подручјима савремене практичке етике, односно рефлектовање и критичко разматрање традиционалних и новонасталих етичких питања и дилема те могућност активног партиципирања и делања у вези њиховог евентуалног разрешења.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и предмет етике; Филозофско разумевање појма човека; Појам морала (Антички и средњовековни појам морала, Нововековно и модерно поимање морала, Савремене дискусије о појму морала); Етички аспект слободе; Општи морално-етички принципи (добро и зло); Конкретни морално-етички принципи (мера, блаженство, задовољство и корист); Врлине и пороци; Требање као морално-етички принцип; Проблем утемељења моралних вредности; Морални карактер и структура моралног делања (појам моралног карактера; морални мотиви; егоизам и алтруизам; морално уверење; морална намера, одлука и избор; морална импутација, кривица и санкција; морални стид и кајање; појам моралне одговорности; појам савести). <i>Практична настава</i> Рад на вежбама на коме ће се студенти усмерити на одређене етичке проблеме и парадигматичне случајеве.
Литература 1. Aristotel (1992) <i>Nikomahova etika</i> . Zagreb: Hrv. sveuč. nakl. 2. Avgustin, A. (1998). <i>O slobodi volje</i> . Zagreb: Demetra. 3. Spinoza, B. (1970). <i>Etika</i> . Beograd: Kultura. 4. Hegel, G. V. F. (1989). <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . Sarajevo: „V. Masleša” - „Svjetlost”. 5. Niče, F. (2004). <i>Genalogija morala</i> . Beograd: Dereta. 6. Veber, M. (2011). <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. 7. Kaluđerović, Ž. (2015). <i>Dike i dikaiosyne</i> . Skopje: Magnasken.

8. Perović, M. A. (2003). *Uvod u etiku*, Novi Sad: KriMel.
9. Singer, P. (2004). *Uvod u etiku*. S. Karlovci, Novi Sad: Izd. knjiž. Z. Stojanovića.

Студијски програм: Филозофија ОАС; Културологија ОАС, ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Увод у теорије критике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет Увод у теорије критике има за циљ да уведе студенте у најистакнутије концепте критике и критичког мишљења у историји филозофије. Тај се циљ постиже превасходно разумевањем историјско-друштвеног контекста у коме настају водеће парадигме критичког мишљења, упознавањем с најзначајнијим концепцијама и процедурама критичког мишљења од епохе просветитељства до данас, као и тематизовањем питања значаја и задатка критике и критичког мишљења с обзиром на практичке последице критичких текстова.
Исход предмета Студенти би требало да овладају основним појмовима и идејама филозофске критике у проблемској и историјској перспективи како би стекли основ за разумевање критике и критичког мишљења као једног момента културне продукције.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Скептицизам и критика; Кант, критика и просветитељство; Идеја иманентне критике код Хегела; Маркс и концепт критике као еманципаторске праксе; Генеалогичка и критика код Ничеа; Могућности критике код Фројда; Бењаминова концепција критике; Критика код Адорна; Критички донети комуникативне рационалности (Хабермас); Метакритика и проблем односа критике и кризе код Козелека; Фуко и наслеђе просветитељске критике; Филозофски основ литерарне критике (Де Ман); Дијалектички критицизам код Џејмсона, Бурдијеов концепт културе и друштвене критике. <i>Практична настава</i> Анализа изворних филозофских текстова
Литература Монтењ, М. (1977). <i>Огледи</i> . Београд: „Рад“. Касирер, Е. (1998). <i>Проблем сазнања у филозофији и науци новијег доба</i> . Сремски Карловци/Нови Сад: „Издавачка књижарница Зорана Стојановића“. Кант, И. (1975). <i>Критика чистог ума</i> . Београд: „БИГЗ“. Хегел, Г. Ф. В. (1983). <i>Јенски списи</i> . Сарајево: „Веселин Маслеша“. Маркс, К. (1987). <i>Рани радови</i> . Загреб: „Напријед“. Ниче, Ф. (1990). <i>О користи и штети историје за живот</i> . Београд: „Графос“. Фројд, С. (2002). <i>Будућност једне шлузије</i> . Београд: „Завод за уџбенике и наставна средства“. (ur.) Stamać, Ante, Zupr, Vjerran (1969). <i>Nova evropska kritika</i> . Split: „Marko Marulić“. Адорно, Т. (1979). <i>Негативна дијалектика</i> . Београд: „БИГЗ“. Фуко, М., Батлер, Џ. (2017). <i>Шта је критика?</i> . Нови Сад: Академска књига, Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију. Хабермас, Ј. (1975). <i>Сазнање и интерес</i> . Београд: Нолит. Козелек, Р. (1997). <i>Критика и криза</i> . Београд: „Плато“. Де Ман, П. (1975). <i>Проблеми модерне критике</i> . Београд: „Нолит“. Џејмсон, Ф. (1974). <i>Марксизам и форма</i> . Београд: „Нолит“. Бурдије, П. (2013). <i>Дистинкција: друштвена критика суда</i> . Београд: „ЦИД“.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Истраживачки рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.
Садржај предмета Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и износи резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Дипломски рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад
Циљ предмета Оспособљавање студената како за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе те доступних података тако и за уочавање и писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.
Исход предмета Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, прикупљање и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање дипломског рада у коме су презентовани тема, основни резултати и закључци истраживања.
Садржај предмета Дипломски рад представља истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема дипломски рад у писаној форми. Дипломски рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, дипломски рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима. У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака истраживања. Након предаје дипломског рада, рад оцењује трочлана комисија за одбрану, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени дипломског рада чланови комисије оцењују истраживачки нацрт, резултате истраживања и квалитет њиховог презентовања.
Литература Литература релевантна за реализацију дипломског рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу даљег настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; има улогу студентског татора, изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; волонтира и помаже у извођењу наставних и ваннаставних активности у школама и на факултетима на територији Р. Србије; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање (Стеријино позорје, Фестивал науке, Европски дан језика, сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду и организацији језичких, преводилачких, књижевних и драмских секција, радионица и догађаја на Филозофском факултету или другим културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); учествује у уређивању и организацији часописа, волонтерских група и културних акција; учествује на летњим школама и камповима; на лингвистичким колоквијумима и студентским конференцијама, са радом или без њега. Осим тога, студент се упознаје са поступком креирања пројеката који подстичу културу, науку, омладински активизам и међукултурну сарадњу; волонтира у музејима, галеријама, библиотекама; упознаје се са библиотечким и каталошким фондовима Филозофског факултета или других културних и образовних установа; упознаје се са уредничко-организационим пословима у издавачким кућама и институцијама културе (приређивање рукописа за штампу, организација догађаја, комуникација са медијима).
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм/студијски програми : ЖК; модул Компаративна књижевност са теоријом књижевности
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Савремена светска књижевност
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен предмет Модернистички роман.
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим савременим кретањима у светској књижевности.
Исход предмета Умеће препознавања најважнији идејних и стилских поступака у савременој светској књижевности. Познавање контекста унутар којег се данас остварује настава књижевности у свету и начина пријема српске књижевности у иностранству.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност (случај Дена Брауна и Умберта Ека). Феминизам и књижевност (А. Рич, Е. Јелинек, Е. Феранте). Дијалог са литерарном традицијом (Џ. Фаулс, Џ. Барнс, М. Турније). Књижевност и историја (Д. М. Томас, Џ. Барнс, А. Малуф). Књижевност и сећање (В. Зебалд). Књижевни живот (Ф. Дуранти). Смисао за крај (Џон Барт, Џ. Барнс). Спекулативна фикција (М. Атвуд). Књижевност и нови медији. Књижевност и филм. Савремена кретања у поезији (Е. Карсон, Д. Волкот, В. Шимборска). Студије књижевности у свету. Политика књижевности (Ж. Рансијер). Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић). <i>Практична настава: Вежбе.</i> Читање и анализа одабраних одломака из литературе.
Литература <i>Примарна.</i> Умберто Еко, <i>Име руже</i> , прев. М. Пилетић, Београд, 2004. Ден Браун, <i>Да Винчијев код</i> , прев. А. Молнар, Н. Сад, 2008. Маргарет Атвуд, <i>Слушкињина прича</i> , прев. Г. Капетановић, Београд, 2006. Џ. Фаулс, <i>Чаробњак</i> , прев. Ђ. Топораш-Драгић, Н. Сад, 1994. Џулијан Барнс, <i>Флоберов папагај</i> , прев. Н. Палић, Бања Лука, 2008; <i>Историја света у 101/2 поглавља</i> , прев. И. Ђорђевић, С. Вујица, Београд, 1994; <i>Ово личи на крај</i> , прев. З. Пауновић, Београд, 2011. Амин Малуф, <i>Самарканд</i> , Београд, 1998; М. Турније, <i>Петко или лимбови Пацифика</i> , прев. Г. Стојковић, Н. Сад, 1990. Д. М. Томас, <i>Бели хотел</i> , прев. С. Глишић, Београд, 1998. Франческа Дуранти, <i>Кућа на Месечевом језеру</i> , прев. И. Клајн, Београд, 1991. Џон Барт, <i>Свака трећа мисао</i> , прев. Игор Цвијановић, Зрењанин, 2012. Ен Карсон, <i>Лепота мужа</i> , прев. Б. Вујин, Н. Сад, 2015. Дерек Волкот, <i>Мапа новог света</i> , прев. М. Бергам, А. Бешић, Н. Сад, 2016. <i>Секундарна.</i> Џ. Батлер и др, <i>Феминистичка спорења</i> , Београд, 2007. Едвард Саид, <i>Оријентализам</i> , Београд, 2000. Жак Рансијер, <i>Политика књижености</i> , Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, <i>Поља</i> , бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, <i>Књижевност, култура, утопија</i> , Н. Сад, 2011. <i>Повратак миру Александра Тишме</i> , (поглавља о рецепцији), Нови Сад, 2005. „Милорад Павић“ (темат), <i>Летопис Матице српске</i> , год. 187, књ. 488, св. 5, новембар 2011, стр. 837-895.

Студијски програм: Филозофија ОАС, ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Савремена естетика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Циљ курса је да систематизује филозофско промишљање савремених естетичких проблема. Тај циљ може бити постигнут изучавањем основних дела и текстова из естетичког подручја савремене епохе. Разумевање савремених естетичких проблема уједно представља и проширивање знања о поиетичкој филозофији, као и о подручјима њеног деловања и примене.
Исход предмета: Исход наставе је обучавање студената за самостално естетичко истраживање. Студент је способан да самостално препозна, одреди и објасни специфичности савремене естетике. Зна да наведе и прикаже најважније представнике естетике савременог доба. Студент показује значајан ниво самосталности у приступу историји савремене естетике и њеним кључним представницима.
Садржај предмета: Теоријска настава укључује упознавање са главним естетичким текстовима савремене филозофије, као и са фундаменталним проблемима који још увек заузимају централно место у естетици (уметност, лепота, укус, итд). Практична настава: изучавање оригиналних текстова. Теме: Ничеово разумевање трагедије. Хартманово одређење перцепције. Хартманово учење о слојевима у уметничком делу. Лукач и одређење романа. Хајдегерово схватање уметничког дела. Ингарденова онтологија уметности. Сартрово разумевање ангажоване књижевности. Адорнова филозофија музике. Бењаминово схватање уметничког дела. Рансијерово одређење уметности . Делезова филозофија филма.
Литература: 1. Ниче, Ф. (2012). <i>Рођење трагедије</i> . Београд: Дерета. 2. Хартман, Н. (2004). <i>Естетика</i> . Београд: Дерета. 3. Лукач, Г. (1968). <i>Теорија романа : један филозофскоисторијски покушај о формама велике епске литературе</i> . Сарајево: Веселин Маслеша. 4. Хајдегер, М. (1996). <i>Извор уметничког дела</i> . Врбас: Слово. 5. Ингарден, Р. (1991). <i>Онтологија уметности</i> . Нови Сад: КЗНС. 6. Сартр , Ж.П.. (1984). <i>Шта је књижевност</i> . Београд: Нолит. 7. Адорно, Т. (1968). <i>Филозофија нове музике</i> . Београд: Нолит. 8. Бењамин, В. (1971) "Уметничко дело у доба своје техничке репродуктивности", у: <i>Уз критику силе</i> ,. Загреб: Студентски центар свеучилишта. 9. Рајковић, М. (2018) „Уметност и стварност савремене епохе: Бењамин, Делез и Рансијер”. у: <i>Естетско и стварно</i> . Београд: Естетичко друштво Србије.

Студијски програм : ЖК ОАС Компаративна књижевност
Назив предмета: Савремене књижевне теорије: проблемски приступ
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Студент треба да се упозна са актуелним правцима теорије књижевности, са најзначајнијим проблемима и споровима који су обележили крај двадесетог и почетак двадесет првог века, као и да развије критички приступ и свест о одговарајућим теоријским и историјским контекстима за посматрање књижевних чињеница.
Исход предмета Студент је стекао увид у актуелне правце теорије књижевности, стекао је напредна сазнања о методологијама проучавања књижевности и способан је да самостално примењује одговарајуће приступе по сопственом нахођењу, као и да критички сагледа недостатке различитих приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Током курса студенти ће се упознати са релеватним књижевним теоријама које су развијене или су стекле глобални значај након 1968. и обрадити проблеме који су средишњи проучавања књижевности у протеклих пет деценија. Образиће избор из најзначајнијих текстова групе аутора и ауторки из поменутог периода, а студенти ће се одредити за одређени приступ који ће применити у конкретној анализи, било чисто теоријског било књижевно аналитичког типа. Теме које ће бити обрађене су: критика структурализма и појава постструктурализма, критика логоцентризма, разлика и понављање (Дерида, Барт, Делез); однос речи и ствари, фикције и стварности, значај дискурзивних пракси у конституисању различитих облика моћи (Фуко);); постмодерно стање, урушавање концепта књижевне аутономије, поставангарда и трансавангарда (Лиотар, Џејмсон); разумевање односа имагинарног, симболичког и реалног, улога књижевности у обликовању жеље као друштвеног феномена, књижевност и идеологија (Лакан, Жижек); друштвена конструисаност рода, род и моћ, књижевност и род, феминистичка критика (Гилберт и Губар, Иригаре, Сиксу, Батлер, Хукс); фикција, подражавање и симулакрум (Делез, Бодријар); постколонијална теорија, евроцентризам, оријентализам и империјализам у књижевности (Саид); фикционалност идентитета, хибридног (Андерсон, Баба); савремена критичка теорија, друштвена генеза чисте књижевности, политика књижевности, књижевност као естетска пракса (Бурдије, Рансијер, Бадју); савремене расправе о појму светске књижевности (Дамрош, Морети, Казанова, Томсен). Студије превођења, дескриптивна теорија превођења, културолошки заокрет у теорији превођења, социологија превођења (Евен-Зохар, Баснет, Венути, Сапиро).
Литература Андерсон, Б. <i>Нација: замишљена заједница</i> , Београд: Плато, 1998 Баба, Х. „Дисеминација: време, наратив и маргине модерне нације“, <i>Београдски круг</i> , Бр. 3/4,1/2 (1996/1997), стр. 133-161 Бадју, А. <i>Тезе о савременој уметности</i> , Београд: Факултет за медије и комуникације, 2017. -- „Манифест афирмационизма“, <i>Златна греда</i> , Год. 12, бр. 127/128 (мај-јун 2012), стр. 17-21 Барт, Р. <i>Књижевност, митологија, семиологија</i> , Београд: Нолит, 1979. Баснет, С. „Покоран или моћан – ново вредновање улоге преводиоца“, <i>Поља</i> , 460, 2009, 46-56. Батлер, Џ. <i>Невоља с родом: феминизам и субверзија идентитета</i> , Лозница: Карпос, 2016. Бодријар, Ж. <i>Симулакруми и симулација</i> , Нови Сад: Светови, 1991 Гилберт С. Губар С. „Зараза у реченици: жена писац и стрепња од ауторства“, <i>Pro Femina: часопис за женску књижевност и културу</i> , Бр. 9/10 (1997), стр. 160-164 Делез, Ж. „Разлика и понављање“, <i>Разлика и понављање</i> , Београд: Федон, 2009, стр. 421-485 -- „Перцепт, афект, појам“, <i>Шта је филозофија?</i> , Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1995, стр. 205-254. Дерида, Ж. <i>Бела митологија</i> , Нови Сад: Братство-Јединство, 1990 Евен-Зохар, И. „Положај преводне књижевности унутар књижевног полисистема“, <i>Мостови</i> , 139/140, 2007,

5-10.

Жижек, С. *Паралакса*, Загреб: Антибарбарус, 2009.

Иригаре, Л. *Етика полне разлике*. Нови Сад: Академска књига, Подгорица: Арто, 2018.

Карбонел. О. „Егзотични простор културног превођења“, *Поља*, 460, 2009, 91-106.

Лакан, Ж. *Четири темељна појма психоанализе*, Загреб: Напријед, 1986.

Лиотар, Ж. *Постмодерно стање*, Нови Сад: Братство-Јединство, 1988

Рансијер, Ж. „Политика књижевности“, *Политика књижевности*, Нови Сад: Адреса, 2008, стр. 7-36

--. *Судбина слика подела чулног*, Београд: Центар за медије и комуникације, Факултет за медије и комуникације, 2013.

Саид, Е. *Оријентализам*, Београд: Чигоја штампа, 2000.

Сиксу, Е. „Написане жене, жене у писму“, *Pro Femina: часопис за женску књижевност и културу*, Бр. 3 (1995), стр. 155-167

Фуко, М. *Поредак дискурса*, Лозница: Карпос, 2019.

--. *Ријечи и ствари*, Београд: Нолит, 1971.

Џејмсон, Ф. „Постмодернизам или културна логика касног капитализма“, *Студије културе: зборник*, Београд: Службени гласник, 2008.